

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

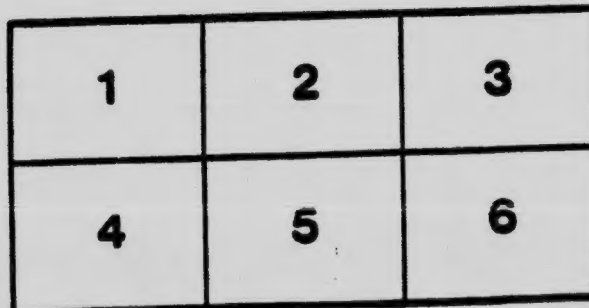
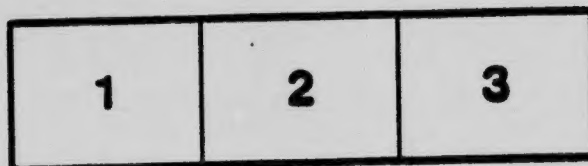
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol ➡ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ▼ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

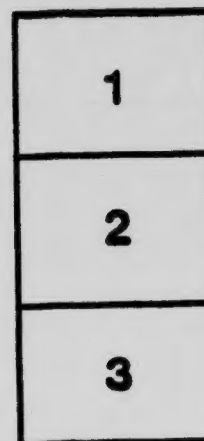
Bibliothèque nationale du Canada

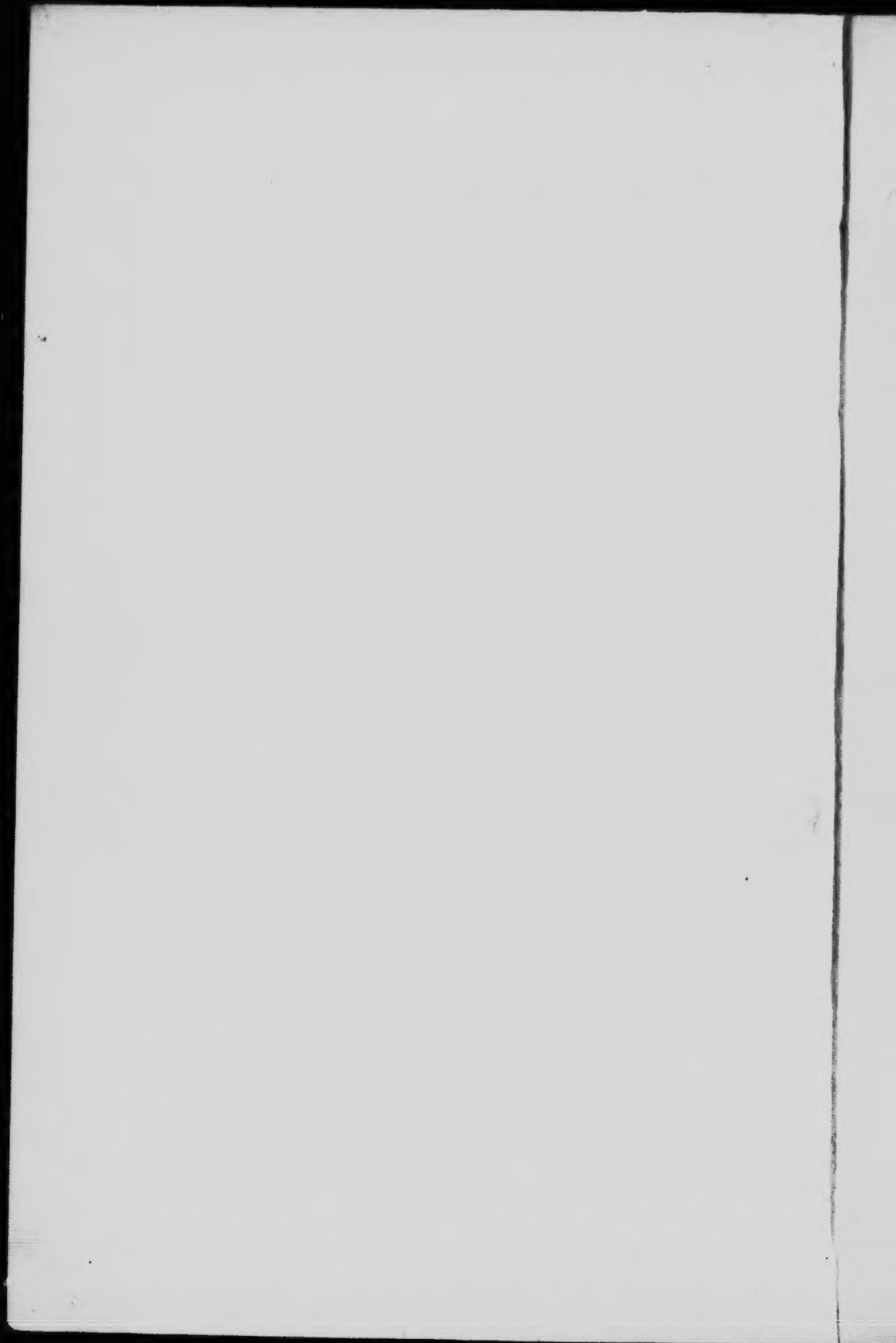
Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole ➡ signifie "A SUIVRE", le symbole ▼ signifie "FIN".

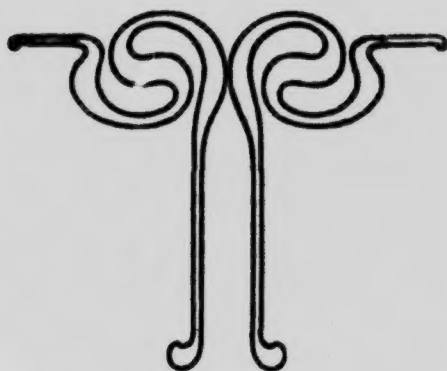
Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

HIJOPPI ROTILAINEN

JUMALAN KARITSAT

TYÖKANSAN K.-YHTIÖN KUSTANTAMA.

PH385

R67

J85

1914

P***

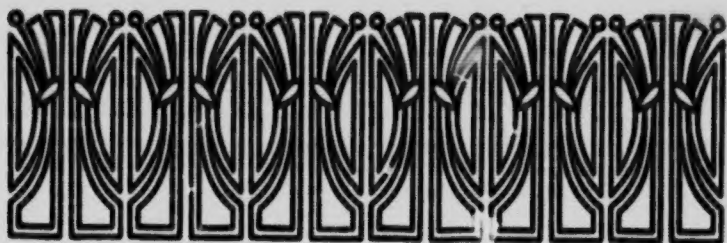
PORT ARTHUR, ONT.

Työkansan Kustannusyhdistön kirjapainossa 1914.

0 911757

**TUOMAS PETTERI TYHJÄSEN
RIKASTUMISEN HISTORIA.**

Amerikkaan lähtö.

Palkkatyöläinen Tuomas Petteri Tyhjänen oli „hengellisesti herännyt”, kotoisin Kuusamosta, elänyt ja asunut viisitoista vuotta Kajaanin kaupungissa.

Tuomas Petteri Tyhjänen vihasi sydämestään ja sielustaan sosialismia, ja oli itsemielestään syntynyt vain kapitalistiksi tullaksensa.

Ja Tuomas Petteri Tyhjäsén vaimo, Ulla Sohviia Tyhjänen, oli samaa mieltä.

Tuomas Petteri Tyhjäsén isä ei ollut kapitalisti eikä jättänyt Tuomas-Petterilleen penninkään perintöä, eikä isän isäkään ol-

lut jättänyt, eikä koko Tyhjäsien suuressa suvussa tiedetty rikkaita olleen, mutta juuri sentähden ja siihen katsoen Tuomas Petteri Tyhjänen uskoi vahvasti sukunsa rikastumaan luoduksi, ja että se rikastumisen kohta Tyhjäsien suvun maallisessa matkassa kuuluu juuri hänelle, Tuomas Petteri Tyhjäselle.

Hän oli varmasti vakuutettu, että "ihminen on oman onnensa seppä", sillä niin oli isäkin uskonut ja opettanut, niin isän isä ja niin koko Tyhjäsien suuri suku, jota oli Suomenniemen joka sopukassa ja koko maailman kaikki kulmat täynnä.

Ja Ulla Sohviia Tyhjänen uskoi ja oli vakuutettu aivan samalla tavalla.

— Mutta — sanoi kerran Tuomas Petteri Tyhjänen — ihminen ei ole oman onnensa seppä, jos hän kestää Kajaanissa.

— Ei, vastasi Ulla Sohviia Tyhjänen. — Hänen pitää osata lähteä sinne missä onni häntä odottaa.

— Ameriikassa ne ovat ihmiset oman onnensa seppiä — sanoi taas kerran Tuomas Petteri Tyhjänen.

— Kuuluu sitä siellä olevan onnenrautaa, jos on takojaa — myönsi Ulla Sohviia. — Pitäsi koettaa päästä sinne.

— Mutta on niitä täälläkin rikkaita. Mikähän siihen on syynä?

— Muualta ne kaiketi ovat nämäkin rikkautensa juuret aikonaan tuoneet.

— Ovat tainneet. . . . Ja mitäs täällä. . . ? Kohta se menee näidenkin rikkaus kun se sosialismi tänne asti ehtii. Oulussa kuuluu jo olevan . . .

— Se sotalismihan se on kaiken ihmis-
onnen ryöväri . . .

Tuomas Petteri ja Ulla Sohviia Tyhjänen rupesivat etsimään matkarahojen lainaajaa.

„Ja yrittävälle on maailma tilaisuuksia täynnä”.

Eräs jalosydäminen ristiveli lainasi heille rahat ja lainasi edullisilla ehdoilla.

Viisi sataa markkaa ystävä lainasi eikä vaatinut kuin tuhannen markan velkakirjan. Sanoi antavansa aivan meidän heramme Jesuksen nimeen . . . ei niinkuin maailma antaa, vaan niinkuin veljet Kristuksessa toisillensa antavat. Tuhannen markan velkakirja on vain maailmanlasten tähden.

Tuomas Petteri ja Ulla Sohviia Tyhjänen kiittelivät ja kättelivät ja vakuuttivat maksavansa rahat takasin Kristuksen kautta.

Ja sitte he lähtivät Ameriikkaan rikastumaan.

„Työnteko on rikastumisen alku.“

Se paikkakunta, johon Tyhjäset Ameriikkaan ensiksi tulivat, ei ollut heille sopiva rikastumisalueeksi ... Tuomas Petteri Tyhjäsen sanojen mukaan oli saatana sinnekin kulettanut opetuslapsiansa.

Kaikki työläiset olivat siellä järjestyneitä ja järjestöön olisi pitänyt Tuomas Petteri Tyhjäsenkin ruveta, jos mieli saada työtä.

Mutta kuulua sellaisiin järjestöihin, sitäpä juuri Tuomas Petteri Tyhjänen ei tah-

tonut eikä sitä tahtonut Ulla Sohviia Tyhjänenkään.

Eikä siellä ollut edes seurakuntaa.

Ja kaiken julkeimman jumalattomuuden lisäksi siellä Tuomas Petteri Tyhjäsen mielestä maksettiin liian suurta palkkaa. Neljä dollaria päivälle. ... "Se on jo yli kaksikymmentä markkaa" ... ja sitä ei Tuomas Petteri Tyhjänen uskonut mitenkään työmiehen voivan tuottaa, eikä sitä uskonut Ulla Sohviikaan.

Vaikka he olivatkin lähteneet Ameriikkaan rikastumaan, eivät he sentään rupea vääryydellä omaisuutta kokoamaan, tunteustivat he yhdessä.

— Sellainen palkankiristys on selvää työnantajien omaisuuden anastusta — selitti Tuomas Petteri Tyhjänen.

— Sano varkautta! Älä sinä Tuomas Petteri puhu hellävaroen suruttomista ihmisistä. Suoraa rosvoamista se on — korjaili Ulla Sohviia Tuomas Petterin puhetta.

— Ruveta tässä sitte tällaisessa paknuudessa elämään ...

— Pahkeinen eläköön! Totta me vielä kunniallistenkin ihmisten ilmoilla sijamme saamme.

Tyhjäset kirjoittivat Keljulan kaupungissa olevalle tuttavalleen, että hän lähet-

täisi heille rahaa lainaksi, että he pääsisivät pois perkeleiden pesästä.

Tuttava lähetti ja Tyhjässet matkustivat Keljulaan.

Keljula oli terästrustin omistama pikku kaupunki. Siellä sopi rikastujankin elää.

Palkkakin oli Keljulassa "kohtuullinen" — puolitoista dollaria päivältä ja sitä paremmalla omallatunnolla voi sen vastaanottaa kun se piti ansaita kaksitoistatuntisella työpäivällä.

Oli seurakuntakin, johon sai kuulua kolmen dollarin kuukausimaksulla.

"Saatanan opetuslapsista" ei ollut koko Keljulassa bajuakaan.

Ja nyt se alkoi Tyhjäsien suvun "oikea elämäntehtävä." Tuomas Petteri Tyhjäsens varsinainen rikastumisen radan kulku.

Tuomas Petteri Tyhjäsens teki ahkerasti ja kovasti työtä terästehtaassa.

Ulla Sohviia kävi pyykillä herrasväessä.

Vuoden perästä Tyhjäsillä oli kirstunpohjalla sukanvarren sisään pistettyyn läkkilaatikoon kätketyssä pässinpussikukkarossa sataviisikymmentä dollaria "puhdasta säästöä".

Tuomas Petteri ja Ulla Sohviia Tyhjäsens katsoivat toisiansa ja siunasivat.

Tyhjäset tuumivat, mitä hommaa olisi paras alkaa rahoilla, että ne alkaisivat tuntevammin kasvamaan, palkan lisäksi.

„Ja sille, joka yrittää, on maailma tilaisuuksia täynnä”.

— Ruokataloa ne toisetkin pitävät. Tot-tapa tekevät rahaa, koska pitävät ...

Rikastuminen aletaan ruokatalon pitämisellä.

Tyhjäset rupesivat pitämään ruokataloa.

Tarkasti he laskivat, montako vuotta heidän on ruokataloa pidettävä että voisivat sanoa olevansa omillansa eläjiä.

Kaikkein alhaisempien laskujen mukaan kolme vuotta oli kylliksi riittävä tekemään heistä ihmisiä, joiden ei tarvitse luottaa muihin kuin omaan kukkaraan ja jumalaan.

Mutta, vaikka Tyhjäset näin silminnähtävästi rikastuivat, eivät he sillä ylpeilleet niinkuin jumalattomat ihmiset tekevät.

Tuomas Petteri kirjoitti ja esitti nimen-
nä vaatimattomasti:

— Rehellinen, jumalaa pelkääväinen ja
esivaltaa tottelevainen terästehtaan työmies
Tuomas Petteri Tyhjänen.

Ja Ulla Sohviia esitteli:

— Jumalaa pelkääväinen, kristillissi-
veellinen ja vilpittömästi uskollinen työ-
mies Tuomas Petteri Tyhjäsén vaimo, Ulla
Sohviia Tyhjänen.

Kolmen vuoden perästä Tuomas Petteri
Tyhjänen oli kolmea vuotta vanhempi ja
kolmannen osan kevyempi, ja samoin oli
Ulla Sohviiaakin.

Mutta rikkaampia he eivät olleet.

Tinkimättömän "ahkerasti ja kovas-
ti" oli Tuomas Petteri Tyhjänen käynyt
työssä ja yhtä tinkimättömästi oli Ulla Soh-
viia yksinänsä hoitanut lapsensa ja ruoka-
miehensä ja ylitöiksensä ollut Tuomas Pet-
teri Tyhjäsén vilpittömästi uskollinen avio-
vaimo, Ulla Sohviia Tyhjänen.

Mutta ruokatalo ei kannattanut sentäh-
den kun menot olivat tuloja suuremmat.

Ruokamiehiä oli Tyhjäsien ruokata-
lossa aina, — mutta ruokansa maksavia
miehiä ei sentään aina ollut.

Yksi ja toinen söi Ulla Sohviian moskaa
ja makasi Ulla Sohviian likaisissa huoneis-

sa, haisevilla ryysyillä, kuukauden ja pari, ja sitte läksi talosta hyvästiä sanomatta.

Ulla Sohviia koetti korvata vahinkoa ottamalla yhä enemmän miehiä, joille syötti yhä tuntemattomampaa ruokaa ja yhä useammin kertasi jutun tunnottomista toisen omaisuuden ryöstäjistä, maksamatta jättäneistä, kelvottomista ruokamiehen ketaleista.

Mutta mitä enemmän ruokamiehiä oli, mitä salaperäisemmäksi ruoka tuli ja mitä pikemmin miehet oppivat ulkoa Ulla Sohviian ajatukset kelvottomista ruokamiehen ketaleista, sen useampi niistä maksamatta livisti Ulla Sohviia Tyhjäsien käsistä. Ja niin vahinko aina vain suureni.

Kun Tyhjäset tarkastivat kolmevuotista rikastumistiliänsä, huomasivat he, että ruokatalo oli vienyt entiset säästöt, ja tuonut se oli kaksisataa dollaria velkaa juutalaisen sekatavarakauppaan.

Silloin se oli kun Tuomas Petteri Tyhjäsien ihan omasta päästänsä, ilman kenenkään teoreettista apua, keksi seuraavan tärkeän taloustieteellisen väitteen:

— Oikeastaan luoton saaminenkin on rikastumista.

— Oiskohan tuo? — sanoi Ulla Sohviia

— mutta yhtäkaikki minun ruumiini sisältäisi korjausta sisältä sekä ulkoa.

Päätettiin korjata asioita ja Ulla Sohviian ruumista ottamalla lisää ruokamiehiä ja huonontamalla ruokaa.

Mutta jo seuraavana päivänä tuli sekatavarakauppias ja tiukasti vaati koko saatavaansa.

Ja kun Ulla Sohviia Tyhjänen ei voinut antaa rahoja eikä esittää takausmiehiksi muita kuin Kristuksen, jota sekatavarakauppias ei sattunut tuntemaan, ja josta oli kuullut vain senverran että sen niminen mies on jo ennestään Tyhjäsiä takaamassa matkarahalainasta, myytti kauppias Tyhjäsien koko omaisuuden ja siten teki lopun Tyhjäsiä rikastuttavasta ruokatalosta.

— „Vaikka kokee eipä hylkää Herra”. Lähtekäämme taas alusta — sanoi Tuomas Petteri Tyhjänen.

Ja Ulla Sohviia Tyhjänen oli samaa mieltä.

„Rehellinen, Jumalaa pelkääväinen ja esivaltaa tottelevainen terästehtaan työmies, Tuomas Petteri Tyhjänen”, rupesti entistä ahkerammin työtä tekemään. Hän oli ylityössä pyhinä ja öillä, milloin vain olla sai.

“Kristillissiveellinen ja vilpittömästi uskollinen työmies Tuomas Petteri Tyhjäsien

vaimo, Ulla Sohviia Tyhjänen' pesi pyykkiä minkä kerkesi.

Kaksi vuotta sitä kyytiä yritettyään näkivät Tyhjäset kirstunpohjalle kätkettyyn kengänterään piilotetun sukanvarren sisään pistetyn läkkilaatikon sisällä olevassa pääsinpussi-kukkarossa kolmattasataa dollaria „puhdasta rahaa“ säästööss.

Säästön noustua kahteen sataan Tuomas Petteri Tyhjänen alkoi ajattelemaan keinoa miten ruveta rahoja käyttämään, että ne alkaisivat tuntuvammin kasvaa.

Sitä samaa sanoi Ulla Sohviia Tyhjän päässänsä hautovansa.

„Ja sille ken yrittää on maailma tilaisuuksia täynnä.“

Eräänä iltana Tuomas Petteri Tyhjänen luki sanomalehdestä seuraavan ilmoituksen:

„Tehkää rahaa ja tulkaa onnellisiksi!

Miksi kulutat ikänne työmiehenä ja kuolette köyhänä? Ruvetkaa liikemieheksi ja ansaitkaa rahaa. Me autamme teitä pystyttämään liikkeen ja olemme halukkaat tekemään teidät onnelliseksi. Alkamaan heti omaa onneanne rakentamaan!

Amerikan edistysyhtiö.“

Tuomas Petteri Tyhjäsén sydän sävähti äkkiä kuumaksi. — Onkohan tämä vihjaus minulle?

— Ulla Sohviia! Lueppas tuo ilmotus.

Ulla Sohviia luki, luki toisen ja luki kolmannenkin kerran, s'atteli vähän aikaa ja sitte äkkiä huudahti:

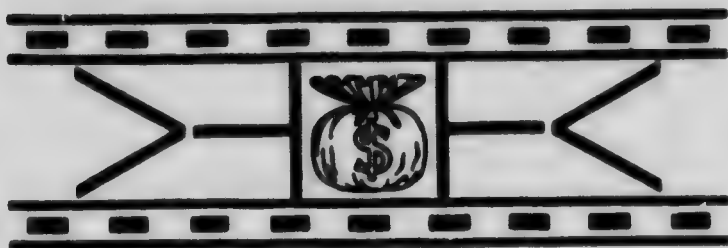
— Tuomas Petteri!

— Niin minäkö?

— Tässä on jumalan sormi meille. Tuomas Petteri.

— Sitähän tässä minäkin.

Ja Tuomas Petteri Tyhjäsén muisti yhden suuremmista rikastumisopin perusajatuksista: "Työn teolla ihminen ei rikastu."

Tyhjänen etsii rikkautta liikemiehenä.

Seuraavana aamuna Tuomas Petteri Tyhjänen lähti etsimään „Amerikan edistysyhtiötä.“

Se oli eräässä hotellissa majaileva kauppatkustaja, joka kauppasi mittavaakoja, painoja ja muita kauppiaan työkaluja.

Tuomas Petteri Tyhjänen esitti olevan aikomuksensa ruveta liikemieheksi, “tehdä rahaa ja tulla onnelliseksi.”

Kauppamatkustaja vakuutti sen olevan parhaan ajatuksen mitä koskaan maailmassa kenenkään ihmisen päähän saattaa

syntyä. Samalla hän esitti, todisti ja vakuutti, että kunnolliset vaa'at ja painot ovat jokaisen alkavan liikemiehen ensimmäiset menestyksen ehdot.

Tuomas Petteri Tyhjänen uskoi sen syvällisen liikesalaisuuden, että mitta on tärkeämpi kuin mitattava ja osti kaksi vaa'kaa, yhden pienemmän ja toisen suuremman; yhteensä sataviisikymmentä dollaria, josta sata dollaria piti maksaa käteen ja lopusta tehtiin vekselit.

Kuultuansa Tuomas Petteri Tyhjäsen kapitaalın summan neuvoi vaaka-agentti Tuomas Petteri Tyhjästä alottamaan pienten tavarain kaupan. — Se merestyy parhaiten, kun sen laittaa sellaisen, että kaikki kansallisuudet löytävät sieltä mitä tarvitsevat.

Siitä alkaen kirjoitti ja esitti Tuomas Petteri Tyhjänen itsensä:

— Tuomas Petteri Tyhjänen, kunnioitettu ja rehellinen liikemies Keljulan kaupungissa.

Ulla Sohviia rupesi sanomaan itseänsä:

— Kunniallinen, kunnioitetun liikemiehen rouva, Ulla Sohviia Tyhjänen.

Liikemies Tuomas Petteri Tyhjänen tunsi ruumiissansa, että hänen liikealalle siirtymisensä oli erittäin tarpeen.

Viisitoistatuntisia työpäiviä tehnyt, ras-

vaa ja perunoita syönyt "jumalaa pelkääväinen ja esivaltaa tottelevainen terästehtaan työmies Tuomas Petteri Tyhjänen" oli "liikemies Tuomas Petteri Tyhjäselle" jättänyt perinnöksi paitsi rahojansa myöskin pahasti lenksahtelevat polvet ja ympäri ruumista tuntuva kolotuksen.

Samaa osotti Ulla Sohviian maallinen olemus. Sillä kun ne uudet vaa'at ja painot tulivat, näyttivät ne entisestä kaksisataa paunaa painavasta Ulla Sohviia Tyhjäsestä olevan järeällä täsmälleen satakakskymmentä paunaa kuivia luita ja keltasta nahkaa juuri silloin kun hän muuttui "jumalaa pelkääväisestä, kristillissiveellisestä ja vilpittömästi uskollisesta" työmies Tuomas Petteri Tyhjäsän vaimosta "kunnialliseksi", kunnioitetun liikemiehen Tuomas Petteri Tyhjäsän "rouvaksi".

Liikemies Tuomas Petteri Tyhjänen huomasi kapitaalinsa arveluttavasti hupe-nevan ennen varsinaisen liikkeen alkuunpääsemistä. Se vaakakauppa oli vienyt sata dollaria ja — näin säädyn muuttuessa täytyy meidän maallisen ihmisemmekin muuttua uutta säätyä vastaavaksi — oli Tuomas Petteri Tyhjänen Ulla Sohviialle sanonut.

Tuomas Petteri ja Ulla Sohviia Tyhjäsän "maallisen ihmisen" muuttaminen työ-

väen säädyistä kauppiassäätyyn merkittiin räätäli Rässiläisen laskussa seitsemäskymmeneksiviideksi dollariksi.

Kun edelliseen lisätään yhtä ja toista kauppahuoneen kalustoa kahdellakymmenelläviidellä dollarilla, oli liikemies Tuomas Petteri Tyhjäsän kapitaali melkein tarkalleen mennyttä. Mutta mitäpä siitä! ... toistahan sitä alkaa heti tulemaan kun liikkeen käyntiin saa.

Hyvän järjestyksen, selvyuden ja siisteyden vuoksi jakoi liikemies Tuomas Petteri Tyhjäsän liikkeensä neljään osastoon, keksi niille nimet, lajitteli niihin tavarat ja sen tehtyänsä ylpeili liikemiesnerostansa.

Ensimmäinen osasto oli „tupakka- ja paperiteollisuusosasto”, toinen „virvoitusjuoma- ja hedelmä-tuotannon osasto”, kolmas „urheilu- ja leikki tarpeiden osasto” ja neljäs oli „suuri ulkomaan- eli kansainvälisten tavarain osasto.”

„Tupakka ja paperiteollisuusosastossa” oli puoli laatikollista sikaaria, kymmenen koteloa paperossia, kuusi pussillista „dukes mixtuuraa”, puoli paunaa suutupakkaa, muutamia laatikollisia tulitikkuja ja kahdenkymmenenviiden sentin laatikko kirjepaperia ja kuoria.

„Virvoitusjuoma- ja hedelmätuotannon osastoon” oli sijoitettu yksi laatikollinen li-

monadia, kaksitoista appelsiinia, saman verran omenia ja puolitoista paunaa makeisia.

„Urheilu- ja leikkitarpeiden osasto“ kä-sitti kuusi kappaletta kymmenen sentin kumipalloja, kuusi kukkopilliä ja valkeita, mustia, punasia ja keltasia, suorasil-mäisiä ja vinosilmäisiä nukenpäitä, yhteen-sä tusinan.

Nukenpäitä liikemies Tuomas Petteri Tyhjänen oli hankkinut niin monta lajia sentähden kun Ameriikassa on valkeita lapsia, mustia lapsia, punasia lapsia ja keltasia lapsia, suorasilmäisiä ja viistosilmäisiä lapsia. Tietysti nuket täytyivät olla lapsien mukaisia.

„Suuri ulkomaan- eli kansainvälisten tavarain osasto“ oli myös rikas ja monipuolinen. Siellä oli pullo pikiöljyä, kaksi letkuvarsipiippua, paketti ruotsalaista nuuskaa, purkki posetiivirasvaa ja puolitusinaa kiinalaisia lusikoita.

Tyhjäsät „pitivät“ liikettä.

Kello viideltä aamulla liikemies Tuomas Petteri Tyhjänen avasi liikkeensä ja alkoi hajallasäärin ja kädet syvälle housun-taskuihin pistettyinä seisomaan puotinsa ovella. Seisoi siinä uskollisesti kello kah-teentoista yöllä ja odotti ostajia. Syömässä vain välillä pikapäin pistäysi, ja sil-

lä aikaa seisoi puodin ovella "kunniallinen, kunnioitetun liikemiehen rouva, Ulla Sohviia Tyhjänen." Muut ajat liikemiehen rouva Ulla Sohviia Tyhjänen seisoi seiväs kädessä puodin sisäovella ja vahti „pentuja“, etteivät pääse puotiin makeisia varastamaan ja pahaa tekemään. .

Ensimmäisen kauppaviikon kuluttua toimitti liikemies Tuomas Petteri Tyhjänen „inventarion“. Liikkeen tila osotti, että viikon kuluessa oli mennyt kaupaksi pussi dukes mixtuuraa, arkki paperia ja kirjekuori, koko pullollinen limonaadia ja yksi kukkopilli. Monia muita tavaroita oli kysytty, mutta ei oltu ostettu. Kansainvälistä tavaroista posetiivirasvaa, viistosilmäisiä nukkenpäitä ja kiinalaisia lusikoita ei ollut kukaan kysynyt.

Kassakirjassa viikon tilit osottivat tuloja 17 senttiä ja menoja, leipään, perunoihin ja sianrasvaan, yhteensä \$2.60. Lisäksi oli liikkeessä viikon kuluessa käynyt useampia pyytämässä tulitikkuja ilmaiseksi. Omat "pennut" olivat varastaneet "virvoitusjuoma- ja hedelmätuotanto-osaston" suurimman appelsiinin, katkaisseet varren yhdestä kiinalaisesta lusikasta ja suoristaneet silmät yhdeltä viistosilmältä nukkenpäältä. Kokonainen lauma katupojan pakanoita oli käynyt ostelemassa kukkopilliä

ja koitellessaan puhaltaneet joka kukon äänen sorruksiin. Ne kaikki oli aivan selvästi laskettava menojen puolelle, vaikkei niitä oltu tilikirjoihin merkitty.

Liike näytti siis tuottavan tappiota.

— Mutta kv'lä se siitä korjautuu kun liike tulee tietyksi ja sen tavaravarasto laajemmin tunnetuksi — päätteli liikemies Tuomas Petteri Tyhjänen.

Samana päivänä kuin Tuomas Petteri Tyhjänen avasi Keljulan kauppalassa pienten tavarain kaupan avasi samanlaisen kaupan kaksitoista muuta työmies Tyhjäsestä liikemies Tyhjäseksi muuttunutta rikkaaksi pyrkijää.

Kaikki he menivät konkurssiin samana vuotena, mutta ensiksi kaikista suljettiin ovet rehelliseltä ja kunnioitetulta liikemielheltä Tuomas Petteri Tyhjäseltä.

Ensimmäisen kauppakuukauden kuluksua tulivat liikeuttavat rehellistä ja kunnioitettua liikemies Tuomas Petteri Tyhjästä tapaamaan. Talonomistaja vaati vuokraa, pankki peri ensimmäistä kuukausi-maksua vaa'oista ja painoista ja sekatavarakauppias esitti laskunsa leivästä, perunoista ja sianrasvasta, joita oli koko kuukausi velaksi otettu.

Ja vain sentähden, kun "kunnioitettu ja rehellinen liikemies Tuomas Petteri Tyhjä-

nen" ei voinut velkojiansa rahalla tyydyttää, tulivat velkojat vastoin kunniallista kieltoa tilintekoon.

Vaaka-asioitsija otti vaakansa ja painonsa ja sanoi että Tuomas Petteri Tyhjänen on pirullinen petkuttaja: ostaa tavaroita eikä pidä maksusta huolta.

Talonomistaja myytti huoneen vuokras-
ta, liikemies Tuomas Petteri Tyhjäsen sekä koti- että ulkomaalaiset tavaravarastot ja lisäksi haukkui ettei hän muka mitään saanut.

Sekatavarakauppias, joka ei saanut mitään koko pesästä, räkytti pitkin katuja:

— Kunnioitettu ja rehellinen liikemies Tuomas Petteri Tyhjänen, maksa leivät, perunat ja sianrasvat, joilla minä pidin sinua ja perhettäsi hengissä sillä aikaa kuin sinä kelju kävit kauppaa posetiivirasvalla ja kiinalaisilla lusikoilla.

— Liikemiehellä pitää, näemmä, olla paljon pääomaa — sanoi Tuomas Petteri Tyhjänen Ulla Sohviialle, heidän seisoes-
saan kadulla „koko omaisuutensa“ menettäneinä, kaupastaan ja asunnostaan ulosajettuina.

Samoin huomasi Tuomas Petteri Tyhjänen, että mitattava sittekin on tärkeämpi kuin mitta. Vaakoja ja painoja hänen liikkeessään ei olisi ollenkaan tarvinnut.

Eihän niillä koko liikeaikana mitattu muuta kuin "kunniallinen liikemiehen rouva Ulla Sohviia Tyhjänen."

— Mutta mitäpä niistä! Liike on ollut ja mennyt. Täytyy alkaa uudestaan.

— Ja uskoa lujemmin, sanoi Tuomas Petteri Tyhjänen ja alkoi taluttaa Ulla Sohviiaa.

Tuomas Petteri Tyhjänen maanviljelijänä.

Ettäkö Tuomas Petteri Tyhjänen olisi menettänyt uskonsa rikkaaksi pääsemiseen, pudotessaan kauppiassaadystä työväensäätyyn. Ei. Niin tyhmä ei toki Tuomas Petteri Tyhjänen ollut. Päinvastoin hän yhä selvemmin näki, että "onni odottaa jokaista". Kysymys on vain siitä, että osuu oikeasta päästä onnea tavoittamaan lähteä.

Samoin uskoi Ulla Sohviikin.

Tyhjäset läksivät alusta:

Tuomas Petteri Tyhjänen meni terästehtaaseen työhön. Ulla Sohviia etsi pyyk-

kipaikkansa ja otti puhdistaa kensa, joka aamu neljän ja kuuden välillä erään kapakan lattiat. Kahdeksan vuotias Kalle Janne Tyhjänen pantiin kahdeksitoista tunniksi päivässä myymään sanomalehtiä pitkin Keljulan katuja.

Puolitoista vuotta „yritettyänsä“ huomasivat Tyhjässet, että heillä taaskin oli kirstun pohjalla, ryykkirautojen alle piilotetun vanhan kengän sisässä olevan sukanvarren sisään pistettyyn läkkilaatikkoon kätketyssä pässinpussi-kukkarossa kaksisataa dollaria säästöä. Tuomas Petteri ja Ulla Sohviia Tyhjänen katsoivat toisiansa silmiin ja toistensa katseista lukivat:

— Siinä olisi taas alkua, kun osaisi oikeasta päästä lähteä.

„Ja oikealle yrittäjälle on maailma tilaisuuksia täynnä.“

Eäänä iltana työstä tullessansa Tuomas Petteri Tyhjänen huomasi avonaisella paikalla ison ilmoitustaulun, johon oli jalkaa korkeilla kirjaimilla maalattu:

„Takaisin luontoon!“

Luonto on rikkauden lähde! Miksi alistutte tekemään työtä epäterveellisissä tehtaissa mitättömän pienestä palkasta ja olemaan kaupungeissa keinottelijain nylettä-

vänä. Tuhlaavan rikas ja terveellinen luonto odottaa teitä, tehdäksensä teistä varakkaita, terveitä ja onnellisia. Lähtekää jo tänäpäivänä takaisin luontoon! Siellä teidän onnenne teitä odottaa. Se onnellisin, ken ensiksi ehtii!"

Ilmoituksen alla oli sen ihmisystävän nimi ja osote, joka aivan sentään, kun ei mitenkään saattanut olla kurjalle ihmiskunnalle hyvää tekemättä, tarjosi „ensiluokan luontoa“ Kitulan kontrilta pilkkahinnalla: kymmenellä dollarilla eekkerin ja neljän vuoden maksuajalla.

Luettuansa ilmoituksen Tuomas Petteri Tyhjänen tunsi heti, että jos koskaan on mitään oikeaa kehotusta maailmassa annettu, niin tuossa se on. Hän tietää sen omasta kokemuksestaan. Hän on yrittänyt työmiehenä, ruokatalon pitäjänä ja liike miehenä. Kaikki ne ovat epävarmoja keinoja. Mutta maanviljelys! Kas siinä on pettämättömät kortit hänen käsissään ... Todellakin! Raitis ilma... Terveellinen haju .. Tuhlaavan rikas luonto .. Oma herransa. Lähtee milloin haluaa ja tulee kun tahtoo .. Sitähän se onkin kuin hän on elämänsä iän toivonut. Mikä ihme onkaan hänen järkensä pimittänyt ettei hän ennen

ole sitä tullut ajatelleeksi? Mutta ihminen on eksyväinen!

Tuomas Petteri esitti Ulla Sohviialle ilmoituksen sisällön, aatteen ja kirjaimien korkeuden.

Ulla Sohviia näki siinä jumalan käden viittauksen Tyhjäsien suvun onnentien alkupäähän ja kehotti ottamaan ajasta vaarin.

Tuomas Petteri Tyhjänen osti maata 50 eekkeriä sadan dollarin käsirahalla ja neljän vuoden maksuajalla.

Sitte osti hän maanviljelyskoneita: kuokan, lapion, kirveen ja sahan, sanoi viimeiset jäähyväiset epäterveelliselle tehtaalle ja keinottelevalle kaupungille ja läksi perheinsä „luontoon“, hyvinvoimaan ja rikastumaan.

Luontoon lähtiessään Tyhjäset olivat jo melkein valmiiksi pienviljelijän näköisiä.

Itse Tuomas Petteri oli pahasti kumaraan painunut ja jalat lenksahtelivat vielä enemmän kuin liikemieheksi alkaessa.

Ulla Sohviian kuivat luut olivat paljon entisestään kutistuneet ja natisivat pahasti kun niitä hevoskyydillä asemalta Tyhjäsien maatilalle kuljetettiin.

Nuoret Tyhjäset olivat kaikki isomahaisia ja vääräsäärisiä elämänsä ijän kestä-

neestä rasvan, perunoiden ja suolan syömisestä ja veden juomisesta.

Mutta kaikkea sitä vastaan Tuomas Petteri Tyhjänen kirjoitti nyt nimensä:

— Itsenäinen maanviljelijä ja isäntä, Tuomas Petteri Tyhjänen, Kitulan konttilta.

— Ulla Sohviia sanoi olevansa:

— Itsenäisen maanviljelijän ja isännän Tuomas Petteri Tyhjäsien kunniallinen ja toimelias emäntä, Ulla Sohviia Tyhjänen.

Ensimmäisen talven elivät Tyhjäset jäniksillä.

Itse „itsenäinen maanviljelijä ja isäntä“, Tuomas Petteri Tyhjänen, „kunniallinen ja toimelias emäntä“, Ulla Sohviia Tyhjänen, ja lapsista ne, joilla oli vaatteita niin paljon, että heidät todennäköisesti katsottiin voitavan viedä vaikka ulos, kaikki he olivat aamusta iltamyöhään etsimässä jäniksen jälkiä ja asettelemassa niille pauloja.

Jäniksen saanti sinä talvena oli hyvä. Väliin tuli niitä puoli tusinaa päivässä ja silloin aina Tuomas Petteri Tyhjänen päätteli, että maanviljelys on kuin onkin paras elinkeino ja varmin rikastuttaja.

Jänisviljelyksensä tähden sai Tyhjäsien maatila nimen: „Jänikselä“.

Ensimmäiset naapuri olivat Pottula, Kanala ja Kaljala.

Pottula oli saanut nimensä siitä kun sen asukkaat olivat kolmivuotisten viljelysponnistusten perästä päässeet jo niin pitkälle, että ainoa viljelty laji, perunat, olivat tuottaneet niin runsaan sadon, että niistä oli vierailijain antaa.

Kanala niinikään oli saanut nimensä talon ainoasta omaisuudesta, kolmesta munivasta kanasta.

Kaljalan nimi johtui taas siitä onnenpotkauksesta kun sen omistajat olivat edellisenä syksynä onnistuneet saamaan ison kaljatynnyrin ja heiltä sai kaljaa kaikki neljä taloa.

Tavaroita vaihdettiin.

Yksi jänis Jänikselästä oli yhtä kuin saunakipollinen kaljaa Kaljalasta; kolme jänistä Jänikselästä sama kuin käsikorillinen perunoita Pottulasta ja päinvastoin.

Leipääkin saivat Kitulan maanviljelijät aina silloin kun Kanalasta vietiin munia, kaupunkiin ja tuotiin jauhoja Kitulaan. Se tapahtui kuitenkin harvoin, sillä Kanalan kolme kanaa eivät paljon munineet kun niillä talven aikana ei ollut muuta syötävää kuin lunta ja jäniksen nahkoja.

Leivär puutetta Kitulan maanviljelijät eivät kuitenkaan pitäneet puutteena eikä

minään — sillä ei sitä kukaan kuitenkaan usko ettei maanviljelijällä leipää ole — selitti "itsenäinen maanviljelijä ja isäntä".
Tuomas Petteri Tyhjänen.

Keväällä Tyhjäset alkoivat „tuhlaavan rikasta luontoa“ raivaamaan ja muokkaamaan.

Tyhjäsen „tuhlaavan rikas luonto“ oli tavallisen vahvaa kannokkoa ja jokainen kanto näytti olevan voimakkaampi kuin maanviljelijä Tyhjäsen koko väki ja saha, kirves, lapio ja kuokka yhteensä. Mutta siitä huolimatta oli jo juhannuksen aikana maata maanviljelyskunnossa niin paljon, että siihen olisi voitu kylvää puolisäkillistä perunaa, jos olisi ollut siementä.

Ja kun koko kesän kantojen kanssa riehuttiin, oli melkein kokonainen eekkeri raivattua ja kuokittua maata.

Syksyllä tuli maakonttorista mies Kitulassa käymään. Hän kiitteli ja ihasteli Tyhjäsen nopeaa edistymistä ja sivumennen vaati ensimmäistä vuosimaksua maasta.

Maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen selitti ettei vielä tänä syksynä voisi maksaa, vuoden satokin kun on ollut pienenpuoleinen.

Asioitsija lupasi, hyvän sydämensä tähden, kymmenen prosentin korkoa vastaan odottaa seuraavaan syksyyn. Hän antoi sen

hyvän neuvon, että maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjäsén pitäisi ruveta karjaa kasvattamaan.

Silloin se oli kuin Tuomas Petteri Tyhjäsén taas keksi tärkeän väitteen; tällä kertaa maataloustieteellisen:

— Kana on karjassa pienin, mutta hyödyssä suurin — sanoi hän Ulla Sohviialle.

Maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjäsén laski:

— Yksi kana munii ja ehtii hautoa vuodessa vähintään sata munaa ja vaikkapa niistä olisi parikymmentä kukkopoikaa, jääpi niistä kanoja niin paljon, että kun ne vuorostaan munivat ja ainoastaan yhden kerran jokainen hautovat, on meidän maatilalla kanoja ja kananpesiä joka kanon juuressa. Jos kahdeksastakymmenestä kanasta jokainen hautoo vaikkapa vain kaksitoista munaa, tekee se yhteensä 960 kanaa, ja vaikka niistä olisi kaksisataa kukkoa, niin on siinä sittekin kanoja niin paljon että sinun ja lasten ei huoli muuta tehdä kuin kantaa munia kasaan, josta minä kuletan niitä kaupunkiin ja tuon taskulliset hopeaa takasin.

Ulla Sohviia ymmärsi helposti niin selvän laskun ja päätökseksi tuli, että se ensimmäinen kana on hankittava keinolla millä hyvänsä. Tuumailtiin, tutkittiin ja vii-

mein keksittin, että käydään Kanalasta pyytämässä lainaksi yksi kana.

Lähdettiin Kanalaan, pyydettiin ja saatiinkin, ei sentään emäkanaa, mutta yksi keväällä haudottuja puolikasvuisia poikasia, ehdolla että Tyhjässet antavat kaksi emäkanaan takaisin sitte kun Tyhjäsillä on saatu kanaviljelys kunnolliseen alkuun.

— Tuossa helmikuun puolivälissä sen pitäisi ruveta munimaan — arveli Kanalan emäntä antaessaan kanansa Tyhjäsille.

Ulla Sohviia otti kanan, silitteli ja puristi sitä hellästi rintaansa vasten ja ajatteli:

— Rakas, kulta kana, auta meitä rikkautumaan!

Hyvillä mielin Tyhjässet lähtivät kulettamaan kotia karjansa kanta-äitiä.

„Kunniallinen ja toimelias emäntä“ Ulla Sohviia pisti kanasen povelleen, aivan omaa ihoansa vastaan ja puheli sille hellyyksiä enemmän kuin koskaan omille lapsilleen oli puhunut.

„Itsenäinen maanviljelijä ja isäntä“ Tuomas Petteri Tyhjänen käveli perässä, pitäen tarkasti vaarilla ettei vain mitään vahinkoa tapahdu heidän omalle, kalliille kanalleen.

Kanan taloon tultua alkoivat Tyhjässet elämäänsä aivan kuin uuden uskon elähdyttäminä. Nykyisiä puutteita oli niin help-

po kärsiä kun tulevaisuus oli taattua; ja taattuahan se oli, sillä olihan nyt talossa kana.

Tammikuun puolivälistä alkaen sitä alettiin koettamaan: „onko se munassa.“ Se oli tärkeistä tärkein toimitus ja suoritettiin se kolme kertaa päivässä. Emännän tehtävä oli ottaa kana kiinni ja antaa se isännälle ensin koeteltavaksi. Isäntä tunnusteli aikansa ja sanoi:

— Ei se tunnu vielä olevan ... Koplottelehan sinäkin, jos tuntisit paremmin.

Emäntä „koplotteli“ ja huokasi:

— Eihän tuo vielä ole!

Kanaa oli tunnusteltu, koeteltu ja koploteltu helmikuun loppuun, aina samalla tuloksella: *Se ei ollut munassa.*

Mutta sitte eräänä aamuna, maaliskuun alkupäivinä, maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjäsén vielä pahnoilla pojottaessa, otti Ulla Sohviia kanan kiinni ja nyt ...

— Voi hyvä jumala! Minä kiitän sinua

— pääsi Ulla Sohviialta kun hän pisti käntensä kanan jalkojen väliin.

Hän silitteli, syleili ja suuteli kanaa ja meni sen kanssa Tuomas Petterin viereen.

— Tuomas Petteri, nouse ylös! Se on munassa.

— Häh? Mitä sanot?

— Nouse ylös! Kana on munassa.

— Onko se munassa? Ethän vain erehtynyt, Ulla Sohviia? Tipu, tipu, hellanletta, jokohan sinä...?

Tuomas Petteri Tyhjänen nousi istumaan. Hän ei mahtanut ottaa kanaa syliinsä niinkuin „onko se munassa?”-tunnustelemisen sääntö olisi vaatinut, vaan ojensi kätensä sinnepäin ... ja aivan cikeen ... Hänen sormensa tunsu selvästi jotain kovaa ... *Se oli todellakin munassa.* Viimeinkin heidän onnensa aurinko alkoi noustumaan.

— Ulla Sohviia, tästä tulee meidän kantaa erityinen kiitoksemme korkeudelle. Pitäkäämme huonerukoukset hetken ylistykseksi ja kalliin kanamme siunaukseksi. Katsele virsikirjasta sopiva rukous! Ehkä siellä on rukous munien runsaudesta.

Ulla Sohviia katseli „rukousta munien runsaudesta“, vaan kun ei sattunut sitä löytämää ki mielestäänsä sopivan värsyn.

Tuomas Petteri muistutteli ja sanoi lopuksi:

— Kiitetty olkoon herra, joka varjelet meitä turilaisista ... Jokohan tuo kohta sen munan pyklähyttää?

Keväällä pantiin kana hautomaan. Se hautoi viikon, hautoi toisen, kolmannen ja neljännenkin viikon hautoi, mutta poikasia vaan ei ruvennut kuulumaan.

Maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen

odotti ja tuskaili, kun koko kesä menee tuota kanaa haudottaissa.

Ja Ulla Sohviia odotti ja huokaili ja kana hautoi.

Mutta kun poikasia ei tullut, niin ei tullut.

Viisi viikkoa se oli jo yli tavallisen määrän hautonut ja kaiken sen aikaa Tyhjässet kanan pesän vieressä päivät istuen neuvottelivat, mikä keinoksi keksii että saisi poikaset ulos munista.

Viimein eräänä yönä vuoteellaan asiaa ajatellessaan Ulla Sohviia luuli keksineensä syyn. Äkkiä tyrkkäsi hän Tuomas Petteriä kylkeen:

— Tuomas Petteri! Kukko.

— Mitä? Häh? Kukkoko?

— Niin. Kanalle pitää hankkia kukko. Kukottomista munista ei tule poikasia.

Maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen nousi ylös ja samoin teki Ulla Sohviia. Silä eihän voinut tulla kysymystäkään nukkumisesta ennenkuin kukkokysymys oli tyydyttävästi ratkaistu.

— Mistä saadaan kukko? Kanalassakaan ei ole kuin yksi kukko. Jos pyytäisi sitä lainaksi?

Ulla Sohviia kuitenkin arveli olevan parasta koettaa heti hankkia omituinen karjan kanta-isä.

Koottiin kaikki munitut munat, haudotut ja hautomattomat ja yösydännä lähti maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen tekemään matkaa kaupunkiin, myydäksensä munat ja sitte ostaaksensa jostakin kukon.

Seuraavana iltana palasi maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen kotia ja toi: ei kukkoa, vaan kanan kasvatus- ja hoitokirjan.

Hän oli myynyt munat kirjakauppiaille ja se oli esittänyt, että kanan kasvatuksessa on kunnollinen kasvatus- ja hoitokirja kymmentä kertaa tärkeämpi kuin parhain kukko. Tuomas Petteri Tyhjänen oli sen uskonut ja ostanut kirjan. Siinä se nyt oli, Ulla Sohviian käsissä, kirja, komea kukon kuva kannessa.

Mutta Ulla Sohviia ei sattunut tällä kertaa olemaan yhtä mieltä Tuomas Petterin kanssa.

— Sinä olet tarpeentuntija, olet jo! Etkö ymmärrä, että jos mieli saada munista poikasia, tarvitaan tässä kukosta muutakin kuin kuvia. Ei suinkaan se kana siitä miksiäkään tule, jos sille kukon kuvia näyttää. Vai luuletko sille pitävän ensin esittää valokuvan ennenkuin se rakastuu? Pyh! Kukkoa se kaipaa, ihan elävää kukkoa. Sillä tavalla se on jumalakin säättänyt, että kaksin kaikki olla pitää, niin eläimet kuin ih-

misetkin. Sanotaanhan sanassa, että kun Aatamille tuli ikävä, niin jumala teki hänelle todellisen avun, Eevan. Jumala ei mennyt kirjakauppaan ja ostanut kuvakirjaa ja sitte sanonut Aatamille: katsele tuosta naisten kuvia ikävissäsi, vaan antoi hänelle todellisen vieruskumppanin, joka häntä pehmittää ja lämmittää hänen ikävässään. Eikä taas Eevakaan saanut Kainia ja Aapelia ilman Aatamin apua. Siitä sen tietää ettei paratiisin kanatkaan ilman kukkoa murineet. Ymmärrätkö nyt?

Tuoma s Petteri luuli ymmärtävänsä. Mutta mitä tehdä?

Se kapitaali, jolla olisi kukon saanut, oli sijoitettu kirjaan ja toista kukkokapitaalia ei ollut tiedossa.

Päätettiin koettaa ainoaa mahdollista keinoa: muuttaa maanviljelyskalusto kukoksi, jos vain sellainen vaihtokauppa saadaan tehdyksi.

Maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen läksi uudelleen kukkomatkalle, tällä kertaa maanviljelyskalusto, kuokka ja lapiο mukana.

Kahden vuorokauden kuluttua hän palasi ja toi mukanaan komeahelptaisen ja kannusjalkaisen kukon. Sen oli hän saanut vaihdettua kuokalla ja lapiolla kahdenkymmenen mailin päässä olevalta

maanviljelysseudulta, jossa oli eräs maanviljelijä niinkin varakas, että omisti kaksi kukkoa. Mieluummin olisivat sieltäkin antaneet kanan, jolla oli sisällään kukotettu- ja munia, mutta Ulla Sohviian selityksen jälkeen Tuomas Petteri Tyhjänen ei huollanut muusta kuin itsestään elävästä kukosta.

Kukko laskettiin kanan toveriksi ja aamulla oli kana iloisemman ja viisaamman näköinen.

Kana hautoi ensimmäisen panoksen ja teki ensimmäisen erehdyksen maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjäsen kanatalouslaskuihin. Kahdestatoista munasta ei tullut pojiksi kuin yhdeksän, niin kukotettuja kuin munat olivatkin, ja niistä yhdeksästä oli kahdeksan kukkoa.

Maa-asioitsijakin tuli!

Taaskin hän kiitteli Tuomas Petteri Tyhjäsen nopeaa edistymistä ja vaati viime- sekä tämän vuotista maamaksua ja korkoa, yhteensä 220 dollaria.

Maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen selitti, ettei vielä voisi panna rahoja kiinni, kun karjan kasvatukseen on vasta alkuun pääsemäisillään.

Mutta asioitsija ei voinut enää odottaa, niin kovasti kuin hänen hyvä sydämensä siihen käskikin. Kuitenkaan ei hänen ihmisystävällinen luonteensa salli tehdä Tyh-

jäsille „lain ja oikeuden“ mukaan, vaan antaa hän Tyhjäsien viljellä maata, jos Tuomas Petteri Tyhjänen suostuu myymään hänelle koko maansa kysymyksessä olevasta 220:stä dollarista. Vuoden perästä saapi Tyhjänen ostaa „sopuhinnalla“ maan takasin.

„Itsenäinen maanviljelijä ja isäntä“ Tuomas Petteri Tyhjänen ymmärsi oman etunsa ja suostui asioitsijan ehtoihin.

Tuli talvi ja toivottiin jäniksiä.

Mutta sinä talvena jänikset eivät suvainneet saapua maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjäsien maatilalle.

Elettiin Pottulasta jäniksien ja ensi keuhkokuumeen sadon nimeen lainatuilla perunoilla ja suolavedellä.

Tapaturmatkin olivat Tuomas Petteri Tyhjäsien taloutta kohdanneet. Jo ennen joulua oli kettu vienyt kaikki syksylliset kananpojat ja itse karjan kanta-äiti, Tyhjäsien kallis emäkana, oli tammikuun ensimmäisinä rauhallisesti ja vahvassa uskossa maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjäsien köyhyyteen kuollut nälkään. Jälellä oli ainoastaan laihuuttaan horjuva kukko, viimeinen turva ja toivo.

Tuomas Petteri Tyhjänen ei kuitenkaan lannistunut, vaan perusti toivonsa parem-

paan onneen ja heikkouttaan horjuvaan kukkoon.

Mutta sitte yht'äkkiä tuli tilinpäätös Tuomas Petteri Tyhjäsén maanviljelyselä-mälle.

Pottulasta kieltäännyttiin antamasta pe-runoita, koska jäniksiäkään ei ruvennut kuulumaan.

Maanviljelijä Tuomas Petteri Tyhjänen ja hänen perheensä olivat jo kaksi vuoro-kautta eläneet sillä tiedolla, että he ovat „itsenäisiä“ maanviljelijöitä, mutta sitte Tuomas Petteri Tyhjänen ensikerran elä-mässään tuskastui maailmaan ja alkoi sitä kiroamaan.

Sitä vastaan Ulla Sohvia Tyhjänen luki kahteen kertaan „Saarijärven Paavon“ ja se auttoi.

Tuomas Petteri Tyhjänen näki taas „maailman“ oikeana ja hyvänä, koska siinä ei kaikki nälkään kuole.

Sentään, vaikka „Saarijärven Paavo“ oli luettu ja kaikki Tyhjäset siihen vahvasti uskoivat, huusivat vatsat: perunoita ja suo-lavettä!

— Ah! te synnin saastuttamat vatsat! napisette jumalan koettelemusta vastaan .. Voi, voi kuinka puree!... Oiskohan tuo kukko viedä panttiin — pääsi kerran heik-kona hetkenä Ulla Sohviaalta.

— Kukko panttiin! — kertasi koko Tyhjäsien perhe. — Viedään kukko panttiin, jos vaan saadaan sillä perunoita.

Saatiin toki kukolla perunoita. Syödessä tutkittiin ja tuumittiin asiaa ja nähtiin, että nälkäkuolema on edessä, jos ei maanviljelystä heti lopeteta.

Päätettiin lopettaa maanviljelys ja lähteä takaisin Keljulaan.

Perunapaistikaspussi olalla ja uudet rikastumiskeinot mielessä lähti "itsenäinen maanviljelijä ja isäntä" Tuomas Petteri Tyhjäsien perheinensä Keljulaa kohti talustelemaan.

Siinä mennessänsä Tuomas Petteri keksi taas tärkeän taloustieteellisen väitteen:

— Jos mieli maanviljelyksellä rikastua, täytyy alun alkaen olla paremmat maanviljelyskoneet kuin kuokka, lapio, saha ja kirves. Ja karjakin pitäisi olla taatumpaa kuin metsässä irrallaan olevat jänikset ja lainattu kana.

Johon "kunniallinen ja toimelias emäntä" Ulla Sohviia Tyhjäsien vastasi:

— Kiitetty olkoon herra armolahjoistaan meille syntisraukoille. Mahapohjaani ottaa niin kylmä, kun ei ole housuja.

Perunapaistikkaat loppuun syötynä, nälkäisenä ja viluisena saapui Tuomas Pet-

teri Tyhjänen perheineen Keljulaan erään entisen kristiveljen ja tuttavan luo.

Tuttavalle puhui hän kuinka huonosti ihmisistä sentään voi onnistaa, minkä häntäkin:

— Karja kuoli ja jänikset oikeen niinkuin uhalla pakenivat pois niiltä mailta. Ei näy osaavan oikeasta päästä alkaa vaikka työllä ja totuudella yrittää ... Että jos antaisit vähän lainaa, elämänaluksi.

Tuttava antoi kymmenen dollaria, mutta rupesi ivallisesti puhumaan Tuomas Petteri Tyhjäsens „työllä ja totuudella“ rikastumisaikeista maailmassa, jossa vain rosvot rikastuvat.

— Täällä Keljulassa ovat ihmiset muuttuneet perinpohjin. Täällä ei enää uskota „työllä ja totuudella“ rikastumiseen, ei jumalankaan avulla. Täällä ollaan tyytymättömiä; ollaan sosialisteja.

— Vai saatanan opetuslapsia! — kivahti Tuomas Petteri Tyhjänen.

Hänen „henkinen ihmisensä“ vimmastui ja sanoi:

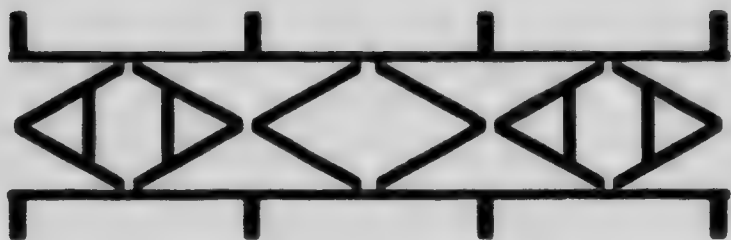
— Älä ota jumalattomalta apua. Heitä hänen rahansa jalkainsa juureen!

Mutta vatsa sanoi:

— Tuomas Petteri Tyhjänen, sinun pitää kauniisti pitää rahat ja ostaa niillä heti ruokaa.

Ja Tuomas Petteri Tyhjänen tiesi kokemuksesta, että vatsaa on toteltava enempi kuin „henkistä ihmistä.“ Sen hän kuitenkin päätti ,että Keljulasta hän lähtee niin pian kuin mahdollista. Sillä sosialistien, jumalankieltäjien ja omaisuuden ryöstäjien kanssa hän ei rupea elämään, ei vaikka tahtuisi.

”Ja sille ken yrittää, on maailma tilaisuuksia täynnä.”

Tuomas Petteri yrittää lakon- rikkurina ja ryövärinä.

**Eräs toimisto värväsi miehiä kaukaa
olevaan suureen kaupunkiin lakonrikko-
jiksi.**

**Tuomas Petteri Tyhjänen lähti sinne,
päästäkseen omaisuuden anastajista, sosia-
listeista.**

**Vapaalla kyydillä sinne vietiin koko
Tuomas Petteri Tyhjäsän perhe.**

**Mutta perille tultua ei annettu Tyhjä-
selle eikä muille värvätyille työtä.**

**Lakko oli parahiksi loppunut ja rikku-
rit saivat mennä mihin halusivat.**

Kävellessänsä suurkaupungin katuja näki Tuomas Petteri Tyhjänen rikkautta ja loistoa enemmän kuin hän koskaan ennen oli nähnyt, ja hänessä heräsi hillitön himosen saamiseen.

Tietämättään pysähtyi hän erään vanhain tavarain kaupan akkunan kohdalle ja alkoi katsella sisälläolevia ruostuneita revolveria. Äkkiä johtui hänen mieleensä:

— Jos olisi revolveri, niin huomenna kenties olisi elämänalkua enemmän kuin koskaan ennen on ollut.

Tuomas Petteri Tyhjänen meni sisälle ja alkoi kysellä revolverin hintoja. Erään, joka oli pienin ja köykäisin, helpotti juutalainen viiteenkymmeneen senttiin. Lupasi antaa kaksi patruunaa samaan kauppaan.

Tuomas Petteri Tyhjänen osti revolverin ja lähti etsimään sopivaa katuja.

Löydettyänsä kadun, jossa näytti asuvan varakasta väkeä, alkoi hän siinä edestakasin kävelemään ja odottamaan pimeää.

Kävellessään Tuomas Petteri Tyhjänen rukoili että jumala antaisi hänen tämän ainoan kerran vääryydessä onnistua, ja sosialistien kiusallakin rikkaaksi tulla. Sitte hän olisi rehellinen ihminen ja harras kristitty koko loppuikänsä.

Käveltyänsä yhteentoista asti, päätteli Tuomas Petteri Tyhjänen olevan sopivan

ajan, asettui lyhtytolpan suojaan seisomaan ja rupesi ottamaan vaaria ohikulkijoista.

Hetken perästä huomasi hän yksinäisen miehen kädet taskuissa ja varovasti ympärilleen vilkuen tulevan.

— Sillä on varmaankin paljon rahoja, koska kulkee kuin peläten. Nyt Tuomas Petteri Tyhjänen, ole mies! Sinun täytyy olla vaikka ryövärinä kerran päästäksesi rikkaaksi! — ajatteli Tuomas Petteri Tyhjänen, asetti takkinsa vuorista tekemänsä naamion silmillensä ja otti revolverin käteensä.

— Kädet ylös! komensi ryöväri Tuomas Petteri Tyhjänen, miehen tultua kohdalle.

Tulija seisahtui, sanoi Tuomas Petteri Tyhjäselle yhden käsittämättömän sanan ja nauroi tuttavallisesti, eikä nostanut käsiään ylös.

— Kädet ylös! tai olet kuoleman oma — komensi Tuomas Petteri Tyhjänen uudelleen ja tunsu kuinka hänen revolveria pitävä kätensä alkoi vapista.

Mutta silloin se ryöväittävä ärsäsi:

— Mitä helvettiä? Tunte mattomia miehiäkö meidän ammatissa?

Ja ennenkuin „ryöväri“ Tuomas Petteri Tyhjänen ennätti silmää räpäyttää, näki hän aivan nenänsä edessä revolverin pii-

pun, niin suuren ja kirkkaan, että koko hänen ruumiinsa alkoi vapista pelosta, että hän joutuu helvettiin kun ripittämättä kuolee. Hän koetti laukasta revolveriansa, mutta eihän se ollut laukeavaa lajia revolveri.

— Revolveri maahan ja kädet ylös! senkin rakki — sanoi ryövättävä ja sanoi sen niin käskevästi, että sitä oli ehdottomasti toteltava.

“Ryöväri” Tuomas Petteri Tyhjänen pudotti revolverin, nosti kädet ylös, alkoi itkeä ja rukoilla armoa.

Ryövättävä koetteli ja käänteli „ryöväri” Tuomas Petteri Tyhjäsen joka taskun ja kun ei mitään löytynyt, alkoi sadattelemaan:

— Mitä vietäviä? Mies on aivan rutiköyhä ryysykäs, ilman kunnollisia työvälineitä, likainen, tavallinen typerä jätkä ja kuitenkin aikoo tuppautua kunniallisten, sivistyneiden ja varakkaiden ihmisten ammattiin. Tuosta saat, että muistat vasta paremmin kunnioittaa sivistyneen yhteiskunnan kunniallista rosvon ammattia.

“Ryöväri” Tuomas Petteri Tyhjänen sai parasta lajia mustan silmän.

Nyyhkyttäen pyysi hän henkeänsä säästämään, sillä hän on koettanut „työllä ja totuudella” rikastua, mutta aina epäonnis-

tunut. Nytkin hän aikoi vain tämän ainoan kerran olla ryövärinä, saadaksensa elämänalkua vähän runsaammin. Mutta taas-kin meni myttyyn.

Ryövättävä kuunteli "ryöväri" Tuomas Petteri Tyhjäsén perin aatteellisen tunnuksen ja piti sitte valaisevan esitelmän:

— Kova on kohtalosi! Mutta syy on siinä, että sinä olet syntynyt ryövättäväksi etkä ryöväriksi ja sentähden sinä olet elänytkin kuin pässi ja luullut, että rikastua voivat muutkin kuin ryövärit. Minä, katsos, olen oikea ryöväri, tieteen ja taiteen korkeimpien sääntöjen mukaan ammatini opetellut. Minä olen osakas suuressa ryöväri-
liikkeessä, jolla on konttoori Wall-kadulla ja tuhansia miehiä ja naisia ympäri maata ammattia harjoittamassa. Se liike jakaa monien satojen prosenttien liikevoittoa vuosittain ja lahjoo yhtähyvin presidentin kuin kadulla kävelevän poliisinkin. Jos sinäkin olisit heti nuoruudessasi alkanut rikastumisesi ryöväystä ajattelemalla ja opettelemalla, olisit ehkä onnistunut. Nyt et enää jaksa oppia välttämätöntä ammattitaitoa ja olet liian köyhä hankkimaan nykyaikaisia ammattityökaluja. Sentähden on parasta, että pysyt köyhäin kaupunginosassa ja ryöväilet lapsilta voileipiä, jos välttämättömästi tahdot ryöväristä käydä.

Tässä on sinulle raukalle viitonen. Lähde nyt matkaasi! Sillä, katsos, minä olen oikea ryöväri. Rupean neljännestunnin perästä ammattiani harjoittamaan. Menen tuohon taloon, räjäytän siellä kassakaapin ja otan satatuhatta sisältävän setelitukun. Lähde pian! Jos viivyt, voipi minua suojelemaan tuleva poliisi luulla sinua rosvoksi ja vangita.

„Ryöväri“ Tuomas Petteri Tyhjänen kiitti ja lähti.

Yhdessä kädessä revolveri, toisessa naamio ja viitonen hän ajatuksiinsa vaipuneena käveli pitkin katuja.

Katsellessaan ruostunutta, mitättömän näköistä revolveriaan, keksi hän taaskin tärkeän taloustieteellisen väitteen:

— Nykyisessä maailmassa täytyy olla kunnolliset työvälineet ryövärikin, jos mieli onnistua.

— Seis! — kuuli „ryöväri“ Tuomas Petteri Tyhjänen äkkiä.

— Herra jumala!

— Se on poliisi ja tapaa hänet revolveri ja naamio käsissä.

„Ryöväri“ Tuomas Petteri Tyhjänen lyhähti kokoon eikä kyennyt sanaa sanomaan.

Poliisi pisti raudat „ryöväri“ Tuomas Petteri Tyhjäsän käsiin ja vei sinne, johon

kaikki pikkuryövärit joutuvat rosvoiksi opetettaviksi.

Seuraavana päivänä suurkaupungin kaikki lehdet sisälsivät kymmenittäin kuvia "kauheasta ryöväristä" Tuomas Petteri Tyhjäsestä ja kymmenin palstoin kertomuksia monista kymmenistä hirmuisista rikoksista, joita viime yönä vangittu "kuuluisa ryöväri" Tuomas Petteri Tyhjänen oli tehnyt.

Oikeudessa syytettiin Tuomas Petteri Tyhjästä ryöväyksistä ja murhista.

Todistajina käytettiin revolveria, naamiota ja viisidollarista, jotka Tuomas Petteri Tyhjäseltä oli tavattu.

Tuomas Petteri Tyhjänen kertoi koko elämänsä historian, Kajaanista suurkaupunkiin asti. Hän selitti kaikkien tekojensa vaikuttimena olleen halun päästä rikkaaksi ja „kunnon kansalaiseksi.“

„Korkea oikeus“ nauroi ivallisesti Tuomas Petteri Tyhjäsen pyrkimyksille ja tuomitsi hänet vuodeksi pakkotyöhön. Oli si annettu enemmänkin, mutta kun "ryöväri" Tuomas Petteri Tyhjäsen revolveri ei kuulunut olevan laukeavaa lajia, oli se helppottava asianhaara.

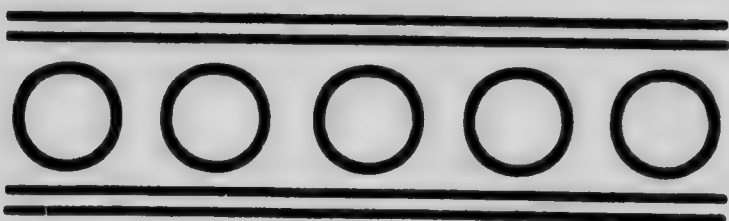
Kun "ryöväri" Tuomas Petteri Tyhjästä vietiin linnaan, huusivat ihmiset:

— Siinä viedään aasi oppimaan kapi-

talistisen maailman liikelakien aakkosia!

Mutta Ulla Sohviia heristi heille nyrkkiä ja huusi vastaan:

— Tuomas Petteri! Älä anna periksi sosialismille! Muista se!

Kaksi puhetta köyhälistölle.

Kerran olivat erään teollisuusalueen työläiset industrialistisesti lakossa, se on: olivat kaikki yhtäikaa lakossa ammateistansa huolimatta. He vaativat parannuksia asemaansa ihmisinä eikä ammattilaisina, koska kaikissa ammattilaisissakin on ihminen tärkeä osa.

Silloin minulla oli onni kuulla kaksi puhetta köyhälistölle.

Ensimmäinen puhuja oli evolutsionisti ja toinen oli revolutsionisti.

Heidät molemmat oli lakossa oleva työväestö kutsunut itseänsä neuvomaan ja se-

littämään mitenkä he voisivat lakossa voittaa.

Evulutsionisti nousi lavalle, hymyili herttaisesti yleisölle, pyyhki kuivia huuliansa ja ajatteli:

— Täytyy herättää respektiä.

Hänellä oli sileät kasvot ja päälaella kämmenen kokoinen läiskä kaljua, joka on välttämätön ulkonainen merkki „ankarasta ajattelemisesta.“ Hänen otsallansa oli muutamia ryppyviivoja, joita hän koetti otsanahkaliikkeillä lisätä ja tehdä syvemmiksi, — että yleisö ne kyllin selvästi huomaisi — sillä niistä voidaan lukea miehen viisaus, samoin kuin lasketaan lehmän sarvien pykälistä poikimisien luku tai kalkkarokäärmeen häntärenkaista sen ikä.

Hän alotti:

— Hyvät herrat, sepät, päällelyöjät, timpermannit, maalarit, lapiomiehet ja lämmittäjät ja kunnioitettavat lakossa olevat neidit ja rouvat ynnä muut, koko lakossa oleva herrasväki —

— Haisevatkohan herrat kivihiiliöljylle, koska se meitä herroiksi karahteeraa, kuiskasi lakossa oleva lämmittäjä vieressään istuvalle ammattitoverilleen.

— Minä olen edistyksen mies. Haluan auttaa teidän asiaanne ja puhun teille nyt

sitä varten että te voisitte lakossanne onnellisesti voittaa.

Mutta minä olen järkähtämätön evulutionisti ja ajan ainoastaan perinpohjaista yhteiskunnallista muutosta, sellaista muutosta, jonka tapahduttua ei voi enää mitään yhteiskunnallista takatalvea tulla.

Tältä kannalta asioita katsellen ja arvostellen annan minä teille neuvoja, joita seuraamalla te tulette varmasti lakkonne voittamaan. Sillä tämä kanta elämänymärryksen jalustana on varma kuin kallio ja iankaikkisesti kestävä kuin luonnonlait, joista se on johdettu.

Tämän kannan historiallis-filosofiset juuret ovat muinoisessa stoalaisuudessa ja uudemmassa filosofiassa edustaa sitä selvimmin kuolemattomista kuolemattomin ajattelijana Nietzsche. Tieteessä taas edustavat tätä suuntaa kaikki kuuluisimmat kehitysopin kannalla olevat tiedemiehet.

Ja tämä minun mailman viisaimmilta saamani kanta on se, että ihmisen täytyy tulla ensin terveeksi ennenkuin hän kykenee voittamaan ja voitettua asemaansa hallussansa pitämään.

Vallankumous täytyy tapahtua ensin ihmisen lihassa ja veressä ja sitte vasta yhteiskunnassa.

Jokainen teko täydytään alkaa ajatuksella.

Jos ajatus on sairas on tekokin sairas.

Oikeat ja terveet teot voivat olla seurauksia ainoastaan terveistä ajatuksista.

Mutta ajatukset eivät voi olla terveitä veressä, jonka solut ovat muodostuneet sellaisista aineista kuin nykyään enemmistön verisolut.

Nykyään on vielä ihmisten ajatus niin sairas, että se pitää ihmisen veren puhdistamisen erityisten keinojen avulla raakana loukkauksena ihmisyyttä vastaan.

Samaan aikaan kun ihmiset kilvottelevat kasvattaaksensa erityisten keinojen avulla rotulehmiä, rotuhevosia ja rotukoiria, loukkaantuvat he syvästi jos joku vaatii, että pitäisi kasvattaa rotuihmisiä erityisten siitos-ruoka- ja opetusjärjestelmien avulla.

Ja nyt minä haluan teille lyhyesti esittää, mitenkä teidän on meneettävä tulaksenne voimakkaiksi voittamaan ja hallitsemaan.

Teidän on synnyttävä uudestaan.

— Sitähän minä olen sanonut, sanoi äskettäin hiihuleista järjestyneeseen työväkeä langennut kirvesmies ja pani kätensä ristiin.

— Tämän tieteellisen uudestasytymisen pääehdot ovat:

Ihmisen tutkiminen, siittäminen, ravitseminen ja opettaminen.

Teidän on ensin valittava parhaat ihmiset, jollaisiksi ei katsota jättiläismäisen voiman edustajia, atleettia, eikä myöskään ruumiillisesti heikkoja ajattelijointa, vaan ihmisiä joissa voima ja äly ovat mahdollisimman hyvin yhtyneet. Heidän verisolunsa on teidän annettava analyseerata ja tutkia mitä aineita ja minkälaisen prosentin kutakin ne sisältävät.

Sitä tietä te pääsette tietämään mitä aineita ja minkä prosentin kutakin teidän parhain verenne sisältää, ja samalla te tiedätte mitä aineita ja missä suhteessa kutakin niistä teidän on käytettävä ravintonaanne, saadaksenne tuota parasta verta kaikkien suoniin.

Ennakolta kuitenkin voin jo sanoa teille, että läski ja yleensä liha ovat aivan sopimattomia rotuihmisen ravinnoksi.

Läski- ja voi-ihminen on estetiikolle iletys ja filosofille kauhistus.

Teidän on opittava syömään kemiallisia ruokia, joilla ravitsemisesta seuraa kevyempi mutta voimakkaampi ja taiteellisempi ruumis, joka on välttämätöin, jos mielitte edelleen ja pitkälle kehittää voi-

mistelua, tanssia ja näyttelemistä, jotka muodostavat pääpyrkimyksen suomalaisessa työväenliikkeessä.

Kemiallisia ruokia syömällä te saatte aivokoneiston ja hermot, jotka ovat herkeempiä kosketuksille, mutta kuitenkin kestävämpiä käynnissäänsä kuin nykyiset aivot ja hermot ovat.

Aivokoneiston hienontaminen myöskin pienentää aivojen kokoa. Aivojen pienentäminen tuo erittäin tärkeää suorastaan ihmisen olemassaoloa koskevan kysymyksen kannalta.

Useat tiedemiehet ovat sitä mieltä, että synnytykset ovat vaikeita sentähden kun ihmisen pääkallo on liiaksi suuri. Pääkallo taas on suuri sentähden, koska suuret aivot vaativat suuren pääkallon.

Jos te siis ette pääse sellaiseen elämänjärjestykseen, jossa aivot rupeavat pieneneeseen, suurenevat aivot ja pääkallot niin suuriksi, että siitetyt lapset täydytään jättää synnyttämättä. Ja se on varmasti teidän loppunne.

Sitte, kun te olette päässeet selville parhaasta verestä ja siitä kenessä sitä on, tulee teidän tarkasti valvoa, että jälkeläisiä saavat siittää ainoastaan valitut, parhaat ihmiset.

Ei ole rumaa eikä epäsiiveellistä olla

tekemättä lapsia, mutta rumaa ja epäsi-
veellistä on kilvalla tehdä maailmaan rauk-
koja ja roistoja.

— Ai kuinka kaunista! — sanoi kalve-
tustautia sairastava tyttö, joka Ibseniä luki-
essaan oli saanut tietää, että Hedda Gabler
ennen itsensä ampuu kuin ottaa tehdäk-
sensä lapsen, ja siitä oli hän tullut siihen
käsitykseen että lapsenteko oikeastaan on
hyvin rumaa, koska se puoli ihmisestä jo-
ta lapsi mailmaantulotienänsä käyttää on
siveellistä kalvetustautia sairastavien mie-
lestä ruma osa.

— Älkää erehtykö luulemaan, että tämä
kehitys on päivän ja kahden asia.

Tietäkää, että verenpuhdistus ottaa
suunnilleen samanverran aikaa kuin on ku-
lunut sen asteettaiseen myrkyttymiseen.

Nykyisten sivistyneiden kansojen veren
asteettainen myrkyttyminen on laskettava
länsi-Europan kansoille noin kaksi ja puo-
lituhatta vuotta kestäneeksi ja pohjoiseu-
ropalaisillekin on pantava vähintään tuhan-
nen kaksisataa vuotta yhtämittaista veren
huonontumisen aikaa.

Veren vaistot ovat voimakkaampia kuin
yhteiskunnallinen vallankumous. Ja sen-
tähden jokainen vallankumous, joka teh-
dään ensin puhdistamatta verta, siirtää van-
han yhteiskunnan oleelliset pahat uuteen.

Siitä voisin luetella paljonkin esimerkkiä, mutta riittääköön vain yksi:

Siitä on aikaa lähelle parituhatta vuotta kun yhteiskunnassa yleisesti sallittiin kahleorjia, mutta vieläkään ei ole ihmisistä lähtenyt kahleorjien pitämisen halu. Tänäpäivänä vielä on kahlehdittuja ihmisiä, vaikka heitä ei sanota orjiksi, vaan nimitetään vangeiksi. Tuskin kukaan uskoo enää kahleiden ihmistä parantavan, mutta vaisto vaatii, että pitää olla kahlehdittuja, koska niitä ennenkin on ollut. Nykyisessä veressä asuva vallanhimo toisen yli ei tunne olevansa tyydytetty ellei se saa edes pientä vähemmistöä pitää kahleissa.

— — — — —

Kunnioitettavat lakkolaiset!

Kuten näette, on kehityksen tie pitkä ja vaivaloinen. Mutta jos te teette niinkuin tässä olen osottanut — tulette te varmasti tämän lakon ja paljon muutakin voittamaan.

Ja siihen evulutsionisti lopetti.

— Ohhoh! huokasi yleisö ja oli niin tyypperryksissä, ettei aikonut osata räpyttääkään. Mutta kun tyttö, jolla oli kalvetus-tauti ja kirvesmies, joka oli äskettäin hihhuleista langennut, alkoivat käsiänsä hakkaamaan, ottivat toisetkin osaa, ja niin sai puhuja täyden annoksen.

— Kyllä oli viisas mies, sanoi seppä. En päässyt yhtään kuusalle sen meiningeistä, vaikka olen ikäni kirjoja lukenut. Verenpuhdistus ja uudestasentyminen, niistä on jotain outoa minulle.

Mutta sitte nousi eräs maalari ja sanoi:

— Minusta näyttää, että me saamme olla lakossa vähintään viisituhatta vuotta, jos seuraamme puhujan neuvoja.

— Ja meidän vaimomme ja lapsemme kuolevat nälkään sillä aikaa kun me puhdistamme verta ja synnytämme itseämme uudestaan, sanoi lämmittäjä joka epäili herrojen puheita.

II.

— Hei toverit, työn orjat ja orjattaret! Te kapitalismin räakkäämät ja ruoskimat työjuhdat, te rehelliset roletaarit, kuulkaa minua! Minä vastaan edelliselle puhujalle ja sanon mikä hän on miehiään.

Hän oli toinen puhuja, joka oli tullut lakkolaisia neuvomaan.

Vastakohdaksi edellisen puhujan ulkonaölle oli hänellä karkeat kasvot, sankka harjasmainen tukka, tuikea katse silmissä ja levottomasti väräjävä viirre suun ympä-

rillä. Kuka hän oli ja mihin hän kuului, sitä ilmaisi takin pieluksessa nappi, jossa oli I. W. W.

Lakkolaiset liikahtivat ja joku sanoi:

— Nyt tulee toista maata.

Ja sitte revolutsionisti alkoi:

— Minä haluan ensiksikin sanoa teille rehelliset roletaarit, että edellinen puhuja on kehitysopillinen keplotteliija, hiustenhalvoja, saivarteliija, kylmän iljakka ihmisetana, joka koettaa uskottaa teille, että koko maailman täyttävästä kapitalismin vuoresta pääsee yli siten, että lähtee sitä etanan askeleilla kiertämään. Ei rakkaat ystävät, ei siitä kiertämällä ikinä yli päästä. Se täydytään räjäyttää.

Edellinen puhuja on siirappisuinen lörpöttelijä ja hänen oikea paikkansa olisi vanhojen tanttien turvakodissa, kahvipannun ääressä.

— Aijai, kun lyöpi syvälle, sanoi lämmittäjä ja yritti nauraa.

— Edellinen puhuja sanoi, että jokainen teko on alettava ajattelemalla. Mutta minä sanon, että jokainen mullistava ajatus on alettava teolla.

Tämä siloposkinen ja lanipäinen verenpuhdistaja ja uudensyntymisen kätilö tässä komeilee että hänellä muka on vilosohvisena oppi-isänä joku suuruus Nik —

kit — sit — mikä hänen nimensä oli? — Olkoonpa mikä tahansa, en minä hänestä perusta.

Mutta minä voin sanoa, että jos tässä tiedoilla komeillaan, niin voin minäkin sanoa vilosohviaa tutkineeni.

Minun vilosohvinen oppi-isäni on suuri Vyyrpakki. Hän oli oikea köyhälistön vilosohvi. Hän opetti, että sensijaan kuin vanha vilosohvia alkoi ajatteleamalla, uusi vilosohvia alkaa syömällä.

— Siunattua olkoon hänen muistonsa, sanoi etupenkissä istuva leski, jolla oli viisi lasta ja 75 senttiä päivässä palkkaa.

— Niin opettaa oikia vilosohvi. Alkaa ajattelu syömällä, siinä on vilosohvia, jonka köyhälistö tuntee omaksensa. Ja minä lisään siihen, että on parempi ensin tehdä ja sitte vasta ajatella. Sillä tavalla oppii varmasti oikeen ajattelemaankin.

Mutta tämä luihukatseinen evulutsionin apostoli opettaa teille, että teidän pitää ensin ajatella viisaasti ja sitte vasta saatte syödä ja sittenkin vain kemiallisia ruokia.

Se on sitä oikeata herrojen oppia.

Työläinen ei saisi muistaa vatsaansa, eikä hänellä saisi vatsaa olla. Mutta herroilla on ja saapi olla vatsaa. Heistä saapi ihra tippua niin että saapi kenkäänsä sen lätäköissä voidella ... Kas kun eivät ole vielä

ruvenneet itsestänsä tihkuvaa ihraa kokomaan ja uudelleen hydydyttynä myymään työläisille ensiluokan laardina, erinomaisena perunain maustimena.

— Hyvä! hyvä! Hurei! huusivat lakolaiset ja tömistelivät jalkoja ja löivät käsiä.

— Tämä kehitysopin porosta povaaja käskee teidän karttamaan voita ja läskiä ja tyytymään kemiallisiin ruokiin, joka on samaa kuin haukkailla ilmaa. Ja sitä hän ne herrat toivovat, että te eläisitte tyhjällä ilmalla. Mutta minä sanon, että voi ja läski ovat asioita joidenka puolesta kannattaa taistella ja tehdä vallankumouksia. Niiden puolesta sitä on ennenkin taisteltu ja kumottu yhteiskuntia ... jos kerran materialistinen historian käsitys paikkansa pitää.

Silloin nousi evolutsionisti ylös ja sanoi:

— Minä luulen että herra puhuja saarnaa näille työläisille läskivallankumousta. Minä haluaisin tästä kysymyksestä väitellä puhujan kanssa. Minä väitän, että ihmisten aivoissa täytyy ensin tapahtua vallankumous ennenkuin he kykenevät ympäristönsä aineellisia suhteita muuttamaan.

— Ei maksa vaivaa meidän väitellä. Ratkaiskoon yleisö. Kansan tahto on kor-

kein laki ja oikeus, sanoi puhuja ja kysyi kuulijoilta:

— Kumpaaiko vallankumousta te kannatatte? Läskivallankumousta, vaiko aivovallankumousta? Vastatkaa rehellisten roletaarien tavalla.

— Läskivallankumousta! kajahti valtaavan enemmistön ääni.

Kalvelustautinen tyttö, joka pelkäsi lapsentekoa ja oli sentähden mieltynyt evolut-ionistiin koska luuli hänen olevan lapsentekemättömyysteorian kannalla, ja kirvesmies joka piti kiinni uudestasyntymisen ajatuksesta, huusivat „aivovallankumousta!” mutta se ei päässyt kuuluville.

— Arvasinhan minä sen, jatkoi puhuja huutoäänestyksen pidettyä. Tiesinhän minä sen, että te tiedätte omat ravintoaineenne ja haluatte niiden puolesta taistella. Olkoon, että läskillä ja muulla lihalla syötettyjä ihmisiä herrat iistikut ja itikkamoralistit sanovat siveellisesti heikoiksi ja aivoiltaan tylsiksi — mutta nyrkki niillä on iso ja kova ja se riittää vallankumoukseen!

Voi toverit roletaarit ja taarittaret! Mitä me teemme aivoilla tässä tuhannen tuhannesti kiroitussa kapitalistisessa yhteiskunnassa? Ei mitään, ei yhtään mitään. Voimmeko me ottaa aivomme ja iskeä niillä it-

semme ja luokkatoverimme verta imevää kapitalismia? Eikös mitä. Nyrkkien täällä pitää soida niin kauan kun

**näet sen ruhkana kerrassaan
mi yhteiskunnaksi kutsutaan!**

Sitte on aika ruveta aivoja hienontamaan ja jalostamaan.

Mutta, jos nyt aivoista puhutaan, niin minä kysyn teiltä rakkaat roletaarit ja eritäinkin taarittaret, eikö ole parempi ruveta levittämään lanteita, että isoaivoiset lapset sopivat syntymään, kuin ruveta aivoja pienentämään, sillä pienistä aivoista meillä on huonot kokemukset. Vastatkaa rehellisesti, eikö ole parempi lanteita levittää?

— On, varmasti se parempi on, vastasi eräs, joka oli paljon kärsinyt pienien aivojensa tähden.

— Ei, mutta nyt tämä ei taas minun mieleni mukaan mallaa. Jos nyt pannaan kaikki ruhkaksi, niin miten silloin joudutaan aivoviljeystä ensinkään harrastamaan, sillä silloinhan täytyy taas ruveta kasvattamaan leipää, vaatteita, rakennuksia ja tuotanto- ja liikevälineitä, kaikkea sitä mikä vallankumouksessa ruhkaksi pannaan.

Sen huomautuksen teki puhujalle eräs

lakkolainen ja vaati puhujan vastaamaan pannaanko ihan kaikki ruhkaksi.

— Ei ehkä aivan kaikkia, ehkä jotain jätetään, sanoi puhuja ikäänkuin talttuneena, mutta samassa jo räjähti:

— Mutta oikean vallankumouksellisen roletaarin ei sovi surra vaikka ei jäisi ki-
veä kiven päälle. Kapitalismin sääliminen on vallankumouksen pyhän hengen pilkkaamista ja pettämistä. Se ei sovi rehelliselle revolutsioneerille.

Oi veljet ja sisaret! Älkää antako sormeanne sovittelun pirulle, se vie pian teidät kokonaan. Muistakaa että köyhälistöllä ei ole menetettävänä muuta kuin kahleensa ja koko maailma voitettavana.

— Kuulkaas nyt! keskeytti tällä kertaa seppä. Minä haluaisin puhujan selvästi vastaamaan kysymykseen: pitääkö köyhälistön voittaa maailma kapitaal- ja kapitalilaitoksien kanssa vaiko siten, että ensin lyödään ruhkaksi koko hökötyks ja sitte ollaan maailman voittajia . . . maailman joka on tyhjä ja paljas kuin paimenut aho?

Mutta silloin puhuja kyyristyi polviasentoon ja samassa ponnahti siitä takaisin kuin viidenkymmenen hevosvoimaisen ponnevieterin viskaamana ja huusi:

— Ei minulla ole aikaa sellaisiin pikuseikkoihin kajota! Minä olen vallanku-

mouksen rehellinen huutavanääni kansan seassa. Sellaisia sivuseikkoja saivarrelkoot parlamenttarismin rostitteeraamat sosialistit, pikkuparannusten pauhaajat, kompromia kauppaavat keplotteliat, kapitalistien kätyrit, kelmit ja konnat, saatanat, hyl!... Varo sinä köyhällistö itseäsi sellaisista. Sinun vapahduksesi on ainoastaan nyrkeissäsi ... Ja siinä että kieltäännyt tekemästä työtä, siinä on sinulla suuri mahti; se on ase jolla yksistään voit tehdä taloudellisen vallankumouksen ja muuta vallankumousta ei tarvita.

Ah sinä raataja-armeija, jos sinä panet kaikki pyörät seisomaan yhtäikaa yli maailman, syntyy siitä kammottava hiljaisuus, joka saattaa perkeleenkin helvetissään kauhusta itsensä hirttämään.

Ajatelkaahan! Jos koko maailman työlliset yhtyisivät laksoon ja pysyisivät lakossa vaikka vain vuoden, niin —

— Niin joka yksi oikaisisi koipensa jo ennen puolta vuotta, huomautti taas seppä, joka oli lukenut kirjan mailman tyydykkeiden runsaudesta ja niiden kulutuksesta.

— Ja miksi niin? jos saan luvan kysyä teiltä köyhällistön asian vastaanhakkaaja, kysyi puhuja.

— Siksi, koska tyydykkeitä nykyään ei ole niin paljoa, että koko maailman työ-

läiset voisivat elää aivan toimettomina puoltakaan vuotta.

— Ei ole! Vai ei ole. Siinä sen kuulette pelkurien ja raukkojen ajatuksen. Ei ole tyydykkeitä. Jos niitä ei ole työläisillä, täytyy niitä ottaa kapitalisteilta. Mutta täällä jänispöksyllä on tietysti niin hieno moraali, ettei hän uskalla ajatella koskemista kapitalistien omaisuuteen. Varokaa työläiset luikkejä ja pelkureita!

Seppä yritti huutaa, ettei elintarpeita ole kapitalisteillakaan vuosikausien lakkoa varten, mutta hän ei saanut ääntänsä kuulumaan, sillä puhuja oli saanut uutta vauhtia ja oli jo huikeassa menossa selityksessään, miten paljon ja miten vähällä väkivallalla tyydykkeitä tuotetaan.

— Tämä etanaopin maisteri tässä käskää teidän ensin analyysäämään verenne ja sitten vasta tekemään vallakumouksen. Mutta minä sanon teille, että kyllä kapitalismi analyysää teidän verenne ja lihanne hikipisaroiksi, kuolleiksi tavaroiksi ja kultaharkoiksi. Siinä on teille veren analyysi ja uudestasyntymisen peso kapitalismin pyhässä hengessä.

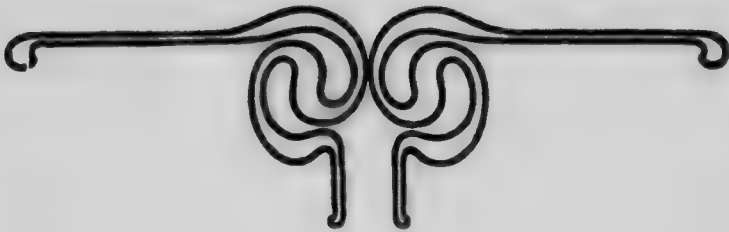
Tämä enkelien tekijä kieltää teitä tekemästä lapsia. Ei muka maksa enää vaivaa tehdä ihmisiä, jos ei osaa enkeleitä valmis-

taa. Ajatelkaahan sitä suurta herrasviisautta. Köyhälistö ei saisi enää tehdä lapsiakaan. Mutta minä sanon teille: tehkää lapsia niin että ne täyttävät jokaisen kolkan maailmassa ja syövät kapitalismin kuin Egyptin heinäsiirakat.

Jos sinä kaikkivaltias köyhälistö näin teet, kuin minä olen tässä puheessa osottanut, tulet sinä varmasti tämän lakon ja paljon muutakin voittamaan, sanoi revolutsionisti pyyhkäisi hikeä, joka oli kuohuna hänen kasvoilleen kohonnut kovassa ottelussa köyhälistön hyväksi, ja astui alas lavalta.

Mutta kaikkivaltias köyhälistö istui tyrmistyneenä ja ajatteli:

— Jopa on kierää jos kuumaakin tämä köyhälistönkin asia. Pitäisiköhän vielä hommata kolmas puhuja, joka olisi siltä väliltä?

Mediumin luona.

— Lähdettekö spiritisteihin tänä iltana, kysyi ystäväni, räätäli Kuivaposki.

— Enpä ole enää moneen vuoteen sen lajin narrina juoksennellut. Ja oikeastaan synnintunto on ollut minulle tuntematon asia koko ikäni. En ole uskonut sitte kun pikku poikana metodisteissa kymmenellä markalla ja vapaakirkollisissa uuden talvi-hatun edestä.

— Spiritistit eivät ole uskojia vaan tutkijoita ja tieteilijöitä, väitti Kuivaposki.

— Mutta tutkivat asioita, joissa ei ole alkua niin paljoa että pääsisivät tutkittavaansa kiinni. Ainoa todellinen lähtökohta

heille niinkuin mullekin keinottelijoille on ihmisten rahakukkaro.

Kuivaposki oli ollut jo kolmisen vuotta teosofien sakissa uskomassa ja oli nyt jo sillä uskomisen asteella, jolla voipi uskoa näkevänsä näkyjä, seurustelevansa henkien kanssa, sanalla sanoen: voipi Annie Besanttin, Helena Petrovna Lavatskyn ja Pekka Ervastin nimissä uskoa mitä tahansa.

Hän piti puhettani ajattelemattomuudesta johtuvana loukkauksena henkiä, mediumia ja totuuden mestareita kohtaan.

— Se on vain joku pahansuopa alemman tason henki-ilkimys, joka sinun materialistiseen korvaasi sellaisia kuiskuttelee. Sinulla on nyt tilaisuus tulla vakuutetuksi henkien olemassaolosta, jos vain viitsit senverran "syvemmmältä" asioita tutkia, että uhraat kaksikymmentäviisi senttiä ja lähdet kuulemaan mediumia, joka nyt sattuu olemaan parasta lajia.

Lupasin lähteä, en omaa vakaumustani vahvistamaan, mutta hänen, teosofin, uskoa heikontamaan.

Matkalla ystäväni varotteli minua ottamaan asian vakavalta kannalta:

— Niissä istunnoissa voi olla vaarakin tarjolla, jos kovin uhottelee ja ivalla ajattelee henkimaa-ilmaa silloin kun henget alkavat liikkua. Niillä mediumeilla on sel-

laisia voimia käytettävänä, ettei niistä tavallisella ihmisellä ole aavistustakaan. Henget voivat kostaa ankarasti pilkkaajalle. Parasta on olla varuillaan, niin materialisti kuin onkin, puheli ystäväni.

Ja hänen kasvojensa ilmeessä kuvasti salaperäinen pelko, kuin miesparka olisi useampia kertoja pirun pihdissä istunut.

— Saahan noille räähkille olla ulkonaisesti irvistelemättä, mutta sisäistä vakuutta en takaa. Vähintään epäilijänä minä kestä, vaikka siellä muutamien mielestä henget mellastaisivatkin. Parasta olisi jos sanoisit suoraan sille mediumille, että tänne on tullut niin materialismin tabraama ihminen ettei se nimeksikään usko koko henkiroikkaan. Niin että, jos hän tahotoisi jotain minulle todistaa, on parasta käyttää tepsiviä keinoja. Jos eivät tavalliset henget auta niin kutsukoon aivan kursailematta legionan kansanomaisia, hännällisiä pikku-perkeleitä ja antakoon niiden piinata minut, jos nyt ei juuri kuoli-aaksi niin ainakin niin paljon, että materialismin turmelus minusta lähtee.

Ystäväni huokasi raskaasti ja sanoi koettavansa ajatuksillansa vaikuttaa ettei henget ottaisi todesta minun kevytmielistä puhettani.

— Kiitoksia vain hyväntahtoisuudesta,

mutta eiköhän tässä omine nyrkkineenkin selvinne, sanoin huoneeseen astuessamme.

Huone oli tavallinen, pienenpuoleinen kokoushuone. Istuimet olivat asetettuna ympyrään keskellä huonetta olevan tolppapöydän ympärille. Peräseinälle oli naulat tu puhtaita paperipaloja, joille — sanottiin — henget kirjoittavat, jos sattuu.

Mediumin mies oli ovella lippuja myymässä.

Poikkeuksena toisista mediumeista kuului tämä olevan aivan vanhanaikaisessa yksimiehisessä avioliitossa.

Nähtyäni miehen ajattelin: tuon kaike- ti ovat henget lahjoittaneet mediumille haustausmaasta.

Mies oli pitkä ja laiha. Jalat hänellä olivat kuin luopillit, joista liha on kolottu ja ydin imetty. Tavallista isompi suora nenä, paljaaksi ajeltu päälaki, silmät syvällä kuopissa, kuin tahtoisivat takaraivon kautta ulos pullistua, kasvot puuteroitu kalman muistuttajaksi ja käytöksessä uskovaisen harras, tylsä ilme tekivät hänestä sopivan mediumin ovenvartijan.

Tämän miehen liikkeet ja ulkonäkö herättivät hengen asioissa liikkuviin ihmisiin ennakkouskon mediumin huoneessa tapahtuviin ihmeisiin.

Materialistille taas miehen surkastuneet

takalihakset ja silmien lasimainen katse sanoivat, että mediumi oli häntä ahkeraan käyttänyt muuhunkin kuin pääsylippujen myymiseen.

Minkälainen on mediumi?

Ylimalkaansa sanottuna kuin kunniallinen torimatami: lyhyenlöntä, hyvin syöneen ja juoneen näköinen. Hänellä on brittiläisen sotamiehen ihailua herättävät rinnat, keskinkertainen ihravatsa, huomiota herättävästi ulkoneva tausta, parhaimmankin naispukarin kunnioitusta herättävät reidet, sytyttävästi aistillinen piirre suupielissä ja silmissä hyvinvoivan porvari-matamin kunniallinen katse, jota kunniaa säilyttäessään hän on miehestänsä lihat ja ytimet imenyt.

— Toimitus alkoi.

Mediumi ummisti silmänsä ja koetti päästä "henkeen": huokui ja huojutteli itseänsä niin että korsetin raudat raksahtelivat.

Toverini, teosofi, nykäsi minua kylkeen:

— Nyt se alkaa. Pidä varasi.

Minä odotin huumauksen käymistä, siipien suhausta tai jotain hengellistä hyppäystä, kun henkien piti rynnätä läpi tiiliseinien keskellemme.

En kuule mitään.

Mutta mediumi sanoo henkien olevan jo

sisällä. Aivan huoneen täydeltä niitä kuului tulleen.

— Katso noita vietävän kanaloita, miten ovelasti livahtivat, aivan huomaamatta, vaikka koetin niin tarkalla pitää, suhahtin vierelläni istuvalle Kuivaposkelle.

Mediumi teki liikkeitä käsillään kuin olisi hosunut kärpäsiä pois silmiltään. Kaikei hän tarkoitti hengille sanoa: älkää nyt suuhun tuppautuko. Sitte kertoi hän tarkalleen minkälainen on se henki, jonka hän ensimmäiseksi otti puheilleen.

— Se on vanha nainen. Poikaansa katsomaan on tullut.

— Eihän vain liene minun äitini? Ja jos sillä pakanalla on vielä notkea vesantyyvi kädessä, niinkuin sillä tapasi lihassa ja veressä eläessään olla, minua puhutelleessaan, lensi mieleeni ja kylmät väreet karmivat selkääni.

Mediumi seisoi silmät ummessa ja kasvolihakset jännittyivät.

Akkiä repäsi hän silmänsä auki ja ikäänkuin koko voimallansa jotain heittäen, tyrkkäsi hän kättänsä kohti nuorta miestä, joka istui ympyrässä vastapäätä minua, ja sanoi:

— Se on teidän äitinne.

Ei toki vielä ollut minun äitini.

— Sanokaa onko äitinne kuollut?

— E-i, vastaa puhuteltu epävarmasti.

— Onko äitinne sisar kuollut?

— On.

Mediumi suoristi itsensä, katsoi lujasti mieheen ja jatkoi:

— Äitinne sisar tämä henki on ... sanoinhan minä sen. Hän sanoo hyvin usein pitäneensä teitä sylissäänsä ja hyssytelleensä teitä. Sanokaa suoraan, eikö se ole totta?

Nuori mies oli kalmankalpea. Hänen huulensa vavahtelivat kauhusta ja kädet olivat lujasti puristettu ristiin.

— Kuuluihan se hyssytelleen, sanoi hän pelosta väräjäväällä äänellä.

— Ja tämä henki sanoo, että äitinne hyssytteli teitä myös hyvin usein. Vastatkaa omantuntonne mukaan, onko totta?

— Ky-ky-kyllähän se ...

— Tämä henki sanoo, että teidän äitinne kuolee. Myönnättekö sen?

— Kuoleehan se, parkasi mies ja alkoi itkeä.

— Tämä henki sanoo teidän kovasti tulevan suremaan äitinne kuolemaa. Onko teillä siihen mitään sanottavaa?

— Suren, suren, aivan mielettömästi suren ... Totta puhun ... en tahdo valehdella ... Jumalan kiitos, että tätikin taivaassa sen tietää, nyyhkyytti puhuteltu ja lyhistyi kokoon tuskasta.

Mediumi ummisti silmänsä ja vastaanotti toisen hengen.

Nyt esilläoleva henki kuului olevan isä, joka oli tullut tyttärellensä puhumaan.

Mediumi avasi silmänsä, teki tyrkkäyksen erästä nuorta naista kohti ja kysyi:

— Onko isänne kuollut?

— Ei, vastaa tyttö reippaasti.

Mediumi ummisti silmänsä, avasi ne jälleen, katsoi tyttöä ja näytti ajattelevan:

— Tuo vietävän naaras ei edes pelkää, Ummisti silmänsä uudelleen ja kysyi:

— Tiedättekö kuka on Mary?

— Tuota .. niin .. että, en minä tiedä ketään Marya erittäin.

Mediumin kasvot saivat vihaisen ilmeen. Hän meni tytön luo ja koetti hänen kättänsä. Ivanhymy leikki mediumin suupielissä kun hän sanoi:

— Mitä teillä on tekemistä sen nuoren miehen kanssa pimeällä?

Tyttö punastui ja koetti sanoa ettei hän mistään nuoresta miehestä tiedä.

Mediumi oli peräänantamaton. Meille toisille silmääiskien selitti hän, että tällä tytöllä on nuoren miehen kanssa sellaista tekemistä, jota hän ei tahdo tunnustaa. Mutta henget eivät valehtelee. Parasta on

puhua suoraan mitä hän haluaa tietää, ettei tarvitse tässä kaikkien kuullen ruveta todistelemaan.

Henkien pihdissä oleva tyttö katsoi toisiin kuin apua pyytäen.

Mutta mitäs apua heistä, jotka sydän kurkussa odottivat omien salaisuuksiensa paljastusta.

Mediumi kiristi ... ja viimein tyttö alkoi myönnellä kaikkiin, ihan ajattelematta.

Mediumi ei kuitenkaan kysellyt paljoa. Pääasia oli saada vastahakcinen myöntämään mediumin hengenlahjat.

— Odotahan akka! Kun minun kohdalleni kerkiät, taivutatkohan minua pelotuksilla ja häväistysuhkauksilla. Koetetaanko kumpiko on voimakkaampi, materia vai henki? uhkasin mielessäni.

Mediumi katseli silmät ummessa kauan aikaa ja sitte, puks!... Henki tuli minun luokseni.

— Onko teidän isänne kuollut? kysyi Mediumi.

— Elävän tuo kuuluu. Ja kirjoitti ettei kivistä eikä tiedä milloin rupeaakaan.

— Tämä taitaakin olla lapsen henki, sanoi Mediumi ja tunnusteli käsillään ilmaa.

— Onko teillä ollut lasta?

— Ei sitä nyt oikeen omissa nimissä ole ollut, mutta kyllä minä olen ollut melkein

joka toinen vuosi oikeudessa lapsen eläkkeestä.

Kaikesta pelosta ja hetken vaatimasta hartaudesta huolimatta pyrskähitivät kaikki nauramaan, niin vainajien keskellä kuin oltiinkin.

Mediumi kielsi nauramasta. — Se kun häiritsee henkien kuiskutusta hänen korvisansa. — Minuun kääntyen sanoi hän:

— Tämä lapsi valittaakin olevansa isätömänä syntynyt.

— Jos se vain minun lapseni on, niin ei se isätön ainakaan ole. Sanokaa sille kaksikalle, että hän valehtelee, huomautin Mediumille.

Mediumi kielsi huomautuksia tekemästä. Ainoastaan kysymyksiin saatte vastata. Ja niihinkin vain toden mukaan, sanoi hän uhkaavasti.

— Teidän isänne on rikas, sanoi Mediumi varmasti, vähän aikaa ajateltuansa.

— Onhan se jo kolmatta vuotta elänyt huolettomasti vaivaistalossa.

Mediumin katseessa liekehti tulinen kiukku kun hän vilkasi minuun. Sitte käänsi hän silmänsä nurin, katsoi kattoon ja sanoi:

— Kiitoksia! -

Tuo kiitos kuului hengelle, joka antoi hänelle varmempia tietoja minusta. Sitte

hän kävi koettamassa minua kädestä ja kotkotti kuin soitimellaan oleva metsä. Se kotkotus kuului olevan sitä kieltä, jota minun kuolleet sukulaiseni ovat eläessään puhuneet.

— Nyt minä löysin oikean hengen. Nyt te ette voi mitään minulta salata, sanoi hän kiukkuaan pidätellen.

Mediumi vilkasi vierustovereihini, jotka olivat räätäleitä, ja voiton varmana sanoi:

— Te teette tällaista työtä.

Näytti käsillään neulomisen tapaisen liikkeen.

— Minä olen ikäni vihannut kaikkea työtä ja räätälin työtä vielä erittäin niin, etten ole tunniksikaan siihen antautunut.

Mediumin teki mieli purkaa sappensa minulle, mutta hetken tarkasteltuansa minun materialistisen rauhallista olemustani katsoi hän parhaaksi vaijeta. Huomiota herättämättä koetti hän siirtyä suotuisampien henkien kanssa tekemisiin.

Samaa menoa jatkui, kunnes jokainen läsnäolijoista oli saanut jotain kuulla kuolleilta sukulaisiltaan.

Toiset yrittivät väitellä Mediumia vastaan, mutta ristikuulustelulla ja uhkauksilla taivutti hän heidät myöntämään.

Meiningin loputtua useat kyyneleet silmissä kädestä pitäen kiittelivät Mediumia

hänen peräti ihmeellisistä tiedoistaan. Kun minä kuljin ohii sanoi Mediumi:

— Tämän herran tähden minulla oli paljon työtä. En löytänyt sopivaa henkeä. Mutta minä toivon joskus toisen kerran onnistuvani paremmin.

— Alkää toki mitenkään minun tähteni mieltänne raskauttako. Minä olen sellaista kansaa, josta joka toinen mies ja melkein joka ämmä ei vielä kauan sitte osasivat luudalla ratsastaa. Meillä oli joka talossa haltijoita, menninkäisiä, kyöpelejä ja kummituksia kymenittäin vakituksina asukkalaina. Minunkin esivanhempani ovat järjestään hammassuussa syntyneitä turjia ja noitita. Ei minulle kykene näyttäytymään eikä edes puhelemaankaan ameriikkalainen emä-paholainenkaan, jopa sitte tavalliset henget.

— Mutta ette suinkaan te pidä spritistisiä kokeita humbuukina?

— En suinkaan. Minä tiedän että oikea ameriikkalainen yrittää vaikka aurinkoa sammuksiin puhaltamaan, jos vaan on ihmisiä, jotka sellaisesta jotain maksavat.

— Eihän se tiennyt minulle mitään sanoa, sanoin ulos tultua puheenaluksi, teosofi-toverilleni.

— Olet niin materialistisen eksytyksen

vallassa että henget karttavat. Olipa siellä toisia, joille osasi sanoa.

— Osasi niille, jotka jo valmiiksi uskoivat kaikki mitä Mediumi tulee sanomaan. Mediumi panee ennaltauskojat tunnustamaan aivan samoin kuin pappi, joka helvetti ja kiljuva saatana yhdessä ja saman saatanan surmapalat, sakramentit, toisessa kädessä panee synnintuskissa olevan ihmisen tunnustamaan: — "Minä vaivainen syntinen ihminen tunnustan itseni vikapääksi niihinkin synteihin, joita *en minä tunne enkä tiedä.*"

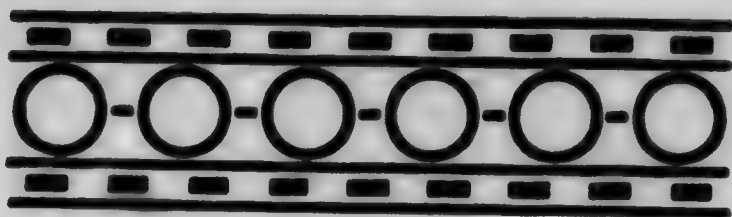
— Sinä vain ylimielisesti pilkkaat. Toisinajatteleviakin pitäisi kunnioittaa, sanoi teosofi.

— Mitä tuolla sitte olisi pitänyt kunnioittaa? Sitä akkaako, joka ei kelpaa oppaaksikaan Suomen mustalaispovareille. Totta tosiaan, meidän mustalaisakkamme kelpaisivat henkien manaajiksi, kaukonäkijöiksi ja ajatustenlukijoiksi kaiken maailman teosofeille ja spiritisteille. Mikä mainio keino ratkaista mustalaiskysymys Suomessa. Lähettää heidät kiertomatkalle ympäri maailman, tekemään ihmeitä, ennustamaan ja puliveivaamaan rahaa. Johtajaksi tälle maailman kuuluisimmalle povariakkojen pataljoonalle sopisi teosofi Pekka Ervast. Maisteritittelinsä avulla julistaisi

hän tarkasti tieteelliseksi tiedoilleen ja taidoilleen joka yhden poveriämmän.

Ystäväni ei puhunut enää sanaakaan. Lammasmaisen silmäyksensä vain näytti sanoavan:

— Voi materialismin pimeyttä!

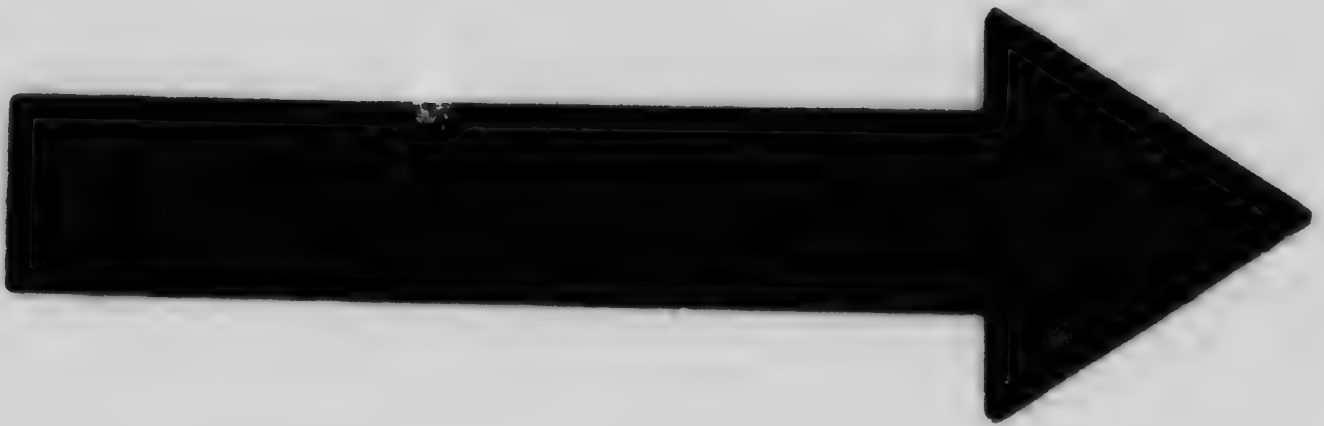

Kaksi puhetta naisasiasta.

Se oli suljettu naisasianajajien kokous — muutamien mies-kunniavieraisten kanssa — jossa minä kuulin kaksi puhetta naisasiasta.

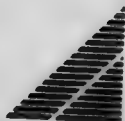
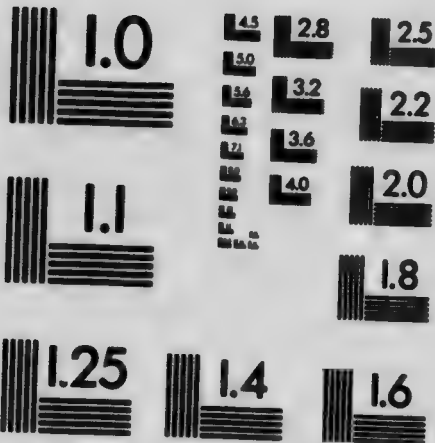
Ensimmäistä puhujaa sanottiin „vapaa-mieliseksi”, toista „vanhoilliseksi” — vaikka minusta tuntui se järjestys nurinkuriselta, mutta maailma joka kaikki asiat parhaiten tietää, oli sen naistensa kautta niin päättänyt ja sentähden sen täytyi niin olla.

„Vapaamielinen” puhuja oli vesipuolueen pääpappi, erästä uudemmanmuotista kristillisyyttä edustavan sanomalehden vakkinainen avustaja ja arvoltansa tohtori.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482-0300 - Phone
(716) 288-5989 - Fax

Kuuluisuutensa hän oli saavuttanut sillä kun oli rapajuoppouden rivosta rappiotilasta pelastautuakseen antanut koko Suomen kansalle kaljaa valmistavan Allin-tädin itsensä naida, jonka perästä hänen maineensa Allin Mattina ja Allin tohtorina alkoi levitä kautta kuuluisan Suomen kansan.

„Vanhoillinen” puhuja oli Suomen suurimman ja radikaalisimman sanomalehden suurin ja ja hävyttömin toimittaja, joka ei ollut väitellyt itseänsä miksiäkään ei kotona eikä ulkomailla. Hän oli naismailmassa tullut kuuluisaksi vanhoillisista mielipiteistään naisasiassa ja vielä enemmän siitä että häntä oli ollut mahdoton naittaa niinä kymmenenä vuotena, joina naiset olivat sitä yhdistyksinä ja yksityisinä yrittäneet.

„Vapaamielinen” puhui:

I.

— Kunnioitettavat naiset.

Tätä kallista Suomen kansaa on viimeaikoina yritetty väkisin viedä harhaan naisasiassa.

On kaikin koukuin koetettu naisista tehdä yhtä raakoja ja siveettömiä kuin miehetkin ovat. On kein kirjoitettu

ja painettu sellaista, jota ei sovi naisen siveellisin silmin lukea eikä siveellisin korvin kuulla. Nainen ei ole eikä voi ikinä tulla niin vapaamieliseksi että hän voisi sellaisia kirjoja ja kirjoituksia lukea, sillä luonto on kaikessa viisaudessaan laittanut naisen siveämmäksi ja hienotunteisemmäksi kuin karkeat miehet ovat.

Sellaiset kirjat ovat siveettömiä kirjoja, roskasia kirjoja, joita vastaan minä panen jyrkän ja jyrisevän vastalauseeni.

Niissä kirjoissa kuvataan naista kavalaksi viettelijäksi ja pettäjäksi ja melkeinpä suorastaan miesten raiskaajaksi — anteeksi naiset kun minun täytyy teidän syvästi siveellistä tunnettanne näin karkean kehnoilla sanoilla järkyttää, mutta minä puhun hyvässä tarkoituksessa.

Tosin uskonnollisissakin teoksissa esitetään naista viettelijänä ja muutenkin vähemmän virheettömänä, mutta sellainen on vanhentunutta uskonnollisuutta.

Minä kysyn teiltä korkeasti kunnioitettavat naiset, eikö naisen olettaminen viettelijäksi, pettäjäksi ja raiskaajaksi ole luonnotonta ja ulkopuolella kaikkia siveellisiä oletuksia. Sellaista ei voi esittää muut kuin kaikelle ihmisyydelle hyvästi sanoneet kirjailija-Mefistolekset, jotka ovat ottaneet häpeällisen oikeuden ajatella

kaikki asiat ylösalasien, painaakseen lokaan kaiken sen mikä muille ihmisille on pyhää ja kaunista.

Kukaan meidän kuuluisista kansalliskirjailijoistamme ei ole vielä milloinkaan viitannutkaan sellaista mitä nuo uusimmat pyhyiden häpäisiät esittävät muka todellisina elämän kuvina.

Kansalliskirjailijamme esittävät kyllä naista viehättäjänä ja joskus teeskentelijänä, mutta sellaisen antaa mielellään anteeksi ottaessansa huomioon näiden uusien nerojen ruokottomuudet naisesta.

Kunnioitettavat naiset, rouvat ja neidit!

Minä en löydä sanoja tulkitsemaan siveellistä suuttumustani näille katalille naisen häväisijöille, jotka karahteeraavat itseänsä uusimpien aatteiden esittäjiksi. Jos voidaan ajatella kaiken pahan symbolia, saatanaa naissukupuolena, niin juuri sellaisiksi he naisen esittävät. Nämä likaisia myrkkynuolia puhtaisiin ja helliin naisydämiin ampuvat ilkiöt ratsastavat radikaalisuudella, mutta minä sanon: he ovat mustimmasti pimeimpiä vanhoillisia mitä maa päällänsä kantaa.

Todella edistysmieliset kirjailijat ovat korottaneet naisen jumalalliselle puhtauden ja hyveiden valtaistuimelle, joka kuva-

taan kuolemattomasti kuuluisan runoilijan sanoissa:

”Iki-naisellinen vetää meitä yhä ylös ja eteenpäin.”

Tämä vain minulla olikin tällä kertaa teille arvoiset naiset sanottavaa.

Minä toivon että nuo ylösalaisin ajattelevat kirjailijat eivät saa teistä lukijoita.

„Vapaamielinen” puhuja heitti salasilmäyksen eturivissä istuvaan Alli-haltiatteen, joka silmäys oli kysymys: joko riittää Matiltasi? ja kun siihen tuli myöntävä vastaus, kumarsi hän ja lopetti.

Kun ankarat ablodit olivat loppuneet, alkoi „vanhoillinen” puhuja:

II.

— Se elämä, jota me elämme, on siveeltöntä alusta loppuun.

Pysyäkseen mahdollisimman lähellä totuutta ja ollakseen väärentelemättä käsitteitä, nykyisestä elämästä ei voi kirjoittaa sunnuntaikoulun antamien ohjeiden mukaan. Jos ei olisi painolakia ja korkeasti siveellisiä kustantajia, kirjoittaisivat monet niistä asioista paljon suuremmin.

Mutta niinhän se näkyy olevan, että siveellisillä on halua vihata kirjoja, joissa

kerrotaan siveettömyydestä, mutta itse siveettömyys saa rauhassa rehoittaa. Kun vihaa synnin julkeutta eikä itse syntiä, on siitä se hyöty ettei tarvitse synnistä luopua.

Tarkoitettujen kirjojen siveellisillä lukijoilla — jos ne sellaisia sattuisivat vahingossa löytämään — ei kuitenkaan ole mitään syytä loukkautua, sillä neidän eivät kuulu heille muuna kuin kertomuksina toisesta maailmasta, jossa he toki eivät elä, huutona likaliejusta, jossa — kiitos heidän siveelliselle tarmolleen — heidän varpaan-sakaan eivät ole likaantuneet.

Ja heillä, ketä nuo kirjat persoonallisesti koskevat, ei ole oikeutta loukkaantua. Eihän julkisesti teossa tavattu varaskaan kysy kunniansa perään, vaikka häntä joku varkaaksi sanookin.

Rumin tosi on tuhannesti parempi kuin ihanan ihana kaunis valhe.

Ovatko nuo kirjat sitte totta?

Siitä voisi esittää virallisia todistajia joista kuvattua henkilötyyppiä varten, mutta kun todistajat muun maailman mukaan luultavasti haluavat käydä "kunniallisista" ihmisistä, kirjailijoilla ei ole erityistä syytä vetää heitä virallisesti esille... sillä virallinen syyttäminen ei kuulu kirjailijoille, vaan poliiseille. Ja mikä pahinta. Kirjailijan täytyisi hyvin usein syyttää

myöskin itseänsä kirjansa eläjäksi ... sillä elämää tullaan tuntemaan ainoastaan elä-mällä.

Totta on, että näiden „Mefisto-kirjaili-jain” naiset ovat viettelijöitä ja halpamaisia pettäjiä ja miksi ei myöskin raiskaajia, sensijaan kun kansalliskirjailijaimme naiset melkein poikkeuksetta ovat vieteltäviä, vieteltyjä ja petettyjä kyynelsilmäisiä nukke-enkleitä, jotka ovat aivan kuin sitä varten että miehet heitä suvaitseisivat vietellä ja pettää ... ja sitte kylliksi petettyänsä noituisivat kaikki siveyden jyrinät ja salamat konnamaisten miesten tuntoja kolkuttamaan. He sitte loppuikänsä laver-televat naisen luontoperäisestä siveydestä, rehellisyydestä, hellyydestä ja muista hänessä tänä päivänä olemattomista hyveistä.

Minusta tuntuu siltä, että mitä enemmän miehiä soimataan viettelijöiksi, pettäjiksi ja laverrellaan naisen heikkoudesta, viat-tomuudesta, hellyydestä ja „puhtaan rak-kauden kaipuusta”, sitä heikommiksi pet-tää nämä meidän nukke-enkelimme tule-vat. He ovat jo aikoja sitte tehneet heikkoudestansa ja hellyydestänsä mahtavan siveellisen sekä laillisen puolustusaseen. Siitä on tullut suojamuuri, jonka takana naiset ovat varmassa turvassa, kutomassa juoniansa, mitenkä he parhaiten voisivat

miehiä pyydystää, alistaa ne palvelemaan vain heidän tarkoituksiansa ja imeä heidän elinvoimansa viimeiseen pisaraan.

Minä yhdyn noihin kirjailijoihin ja toivon etteivät he lysähdä kokoon herra tohtorin vastalauseista.

Minä en kuitenkaan ole raamatullinen naisen syyttäjä.

Ero minun ja jumalallisen syytöksen välillä on siinä, etten minä väitä naisessa olevan iankaikkisia viettelijän ja pettäjän ominaisuuksia, vaan ainoastaan ajallista ja paikallista laatua olevia. Minä väitän hänen yhteiskunnallisen asemansa olevan sellaisen, että hänen täytyy olla joko viettelijän ja pettäjän tai prostitueratun taikka sitte elämän vihollisen: itseänsä kiduttavan moraalihullun.

Ne yhteiskunnallista laatua olevat syyt, jotka pakottavat naista viettelemään ja pettämään, ovat pääkohdissaan seuraavat:

1) Yleisien kansalaisoikeuksien Sentähden nainen tarvitsee miestä omaan itseänsä yhteiskunnallisena elämäntona.

2) Järjestelmästä johtuva huono työ- ja palkansaanti. Sentähden hän on pakotettu hankkimaan miehen elättäjäkseen, jos suinkin mahdollista.

3) Lakien ja perinnöllisten tapojen

vaatima moralihulluus. Ollakseen nykyisessä yhteiskunnassa kunniallinen nainen, on hänen hankittava itsellensä virallinen parittaja ja lapsillensa laillinen isä. Ja hän hankkii sen ... tiukimmassa tapauksessa poliisin avulla.

On sanottu olevan luonnotonta sanoa naista raiskaajaksi. Niin onkin, jos sellainen väite ymmärretään poliisin pöytäkirjan otteena. Poliisiymmärryksessä nainen ei sovi raiskaajaksi ruumiillisten ominaisuuksien vuoksi ... muuten häntä siitä ei mikään estäisikään.

Nuo naista syyttävät kirjailijat kuitenkin tarkoittavat huomion herättämistä, puoleensa vetämistä, sitä, kun nainen tietten ja tahtoen koettaa saada miehen huomion puoleensa, tahtoo saada hänessä urosvaistot kiihotetuksi niin voimakkaiksi että *nykyinen mies* voi hetkeksi kadottaa normaalitilan. Jokainen nainen koettaa käyttäytyä niin, että jokaisen miehen huomio kiintyisi juuri häneen eikä kehenkään muuhun. Siten nainen koettaa tunnustella mitä etuja tuo mies voipi hänelle tarjota ... josta sitte voipi päätellä, kannattaako tuohon mieheen rakastua ja kuinka „syvästi”.

Kun mies on joutunut saarroksiin tekee nainen kaikkensa kiihottaaksensa miestä

mahdollisimman pitkälle, sillä vain sellaisena hetkenä hän voipi puristaa mieheltä mitä lupauksia hyvänsä. Tyhjälle, ontolle, „sieluttomalle” kahdella jalalla kävelevälle hattutelincelle ei tukaan lupaisi mitään aivan selvällä järjellä ollessaan. Mutta kun keinotekoinen kiihotustila on saatu kyllin kiehuvaaksi, seuraa loppu itsestään.

Jos nainen on miehelle vastenmielinen, myöntyy mies äänettömänä, päästäksensä edes siten eroon, kun ei muuta mahdollisuutta ole. Jos taas nainen ei ole miehelle vastenmielinen, seuraa pitkä laverrus jo kauan kyteneestä rakkaudesta ja kaikkien jumalien ja paholaisten nimeen vannottu järjetön vala tuon rakkauden ikuisesta kestämisestä.

Ja sitte tämä viattomuuden ja hellyyden enkeli antautuu krokotiilin kyyneleet silmissä.

Ja nuo kyyneleet, ne perästäpäin asiasta puhuttaessa merkitsevät naisen paremmuutta ... sillä eihän hän suostunut mihinkään sellaiseen joka tuopi siteitä ja velvollisuuksia, vaan mies „vietteli”.

Mutta minä kysyn teiltä kunnialliset ja kunniattomat naiset: kumpiko on todella syyllinen? Sekö joka kiihotettuna teki edeltäpäin harkitsemattoman teon, vaiko

se joka tieteen ja tahtoen kiihotti hänet sen teon tekemään?

Että nainen on suurempi kiihottaja kuin mies, sen selittää se, koska naisella on siihen suuremmat syyt.

Mies etsii ainoastaan luonnollisen tarpeen tyydyttäjää, mutta nainen etsii luonnollisen sekä yhteiskunnallisen tarpeen tyydyttäjää. Luonnollisen tarpeensa tyydyttäjäksi tarvitsee nainen ainoastaan miestä, mutta yhteiskunnallisten tarpeittensa tyydyttäjäksi hän tarvitsee laillista isää ja lastensa elättäjää.

Miksi sitte „kansalliskirjailijamme” eivät esitä naisen nykyistä tosiluontoa?

Sentähden kun naiset todellisuudessa hallitsevat maailmaa, hallitsevat kyöneleillänsä, vehkeillänsä ja ruumiinsa kiihotusvoimalla. Ja he hallitsevat kovimmin niitä miehiä, jotka ovat useimmin naisen „pettäneet”; heidän jokaisen sanansa sensuroipi nainen.

Sen lisäksi nykyiselle miehelle on naisen ruumis niin „kallis” ettei hän halua naisesta perinpohjaista totuutta sanoa, ja siten *todellisesti* loukata naista ja pelata itsensä ulos naismailmasta. Sentähden kirjailijoissakaan ei ole monta sellaista, jotka ottaisivat naisesta toden sanoaksensa.

Romaanin kirjottajan täytyy antaa lo-

pultakin naisen „hyveiden” voittaa: saada mies vaikka hiidenvuoren visästä, tuhansien järjellisten ja järjettömien seikkailujen perästä.

Sellaiselta romaaninkirjoittajalta, joka antaisi naisen seikkailla vuosittain, vuodattaen kyyneleitä, „kärsiä” ja toivon, menettää „viattomuutensa” useampia kertoja useamman miehen kanssa ... ja sitte mies tulisi järkiinsä ja sanoisi toden, että nainen on häntä kavalasti pettänyt ja tekisi selvän pesäeron koko kuherruksesta ... sellaiselta romaaninkirjoittajalta naiset repisivät silmät päästä. Sellainen kirjailija ei saisi lukijoita, sillä romaania lukevat etupäässä naiset, jotka etsivät niistä „tunnelmia”, se on: uusia aiheita ja keinoja vehkeilemiselle.

Niinpä meidän kuuluisin kansalliskirjailijamme ensin elettyään kyllin „kuuluisasti” „Yksin Parisissa” — eikä ainoastaan Parisissa — palasi „oikealle tielle”: ylistämään naisen viattomuutta, kiitollisuudesta sitä naista kohtaan, joka rupesti suvaitsevaisena tätinä hoitelemaan hänen viimeistä sukupuolivaisto-jätettään.

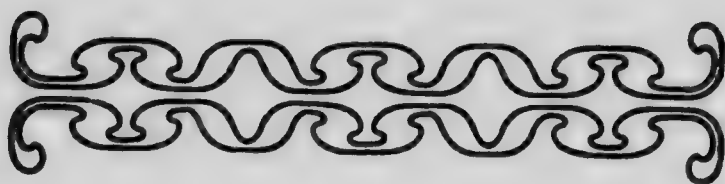
Lopuksi:

Tiedän vallan hyvin, että on enemmän kuin vaikeaa saada ääntänsä kuuluville yli mallikelpoisten aviomiesten, joiden täy-

tyy kysyä mallikelpoisilta vaimoiltansa, mitä he saavat luvan puhua ja ajatella; yli rakastuneiden nuortenmiesten, joilla on „enkeli“, jonka toivo on pyhä käsky; yli miehen puutteessa näivettyvään vanhainpiikain; yli „uskollisten aviovaimojen“, joilla on rakkausseikkailuja useamman nuoren miehen kanssa ja jotka ovat uskollisia ainoastaan miehensä rahakukkarolle; yli „aiveiden leskien“, jotka eivät uutta uhria ja hätävarana käyttäviä kättä sattuu; yli „miehestä mitään tietämättömyyden“, joka ilta kurttiseeraavien nuorten tyttöjen ja vielä monien muiden ... Kaikki he kirkuvat vastaan äänilajissa, joka ei ole suloisempia kuulla, mutta se ei estä minua sanomasta rakkaudesta sairaille runoilijoille:

„Iki-naiseus” vetää meitä miehinä alas-päin; se haluaa kuolettaa kokonaan meidän tahtomme ja painaa meidät ihmisinä ja myöskin kansalaisina täydelliseen naaraiden yhteiskunnallisen vallan alle — josta sitte ei ole mitkään maika kuhnurimehiläisten asemaan.

Siihen „vanhoillinen” puhuja lopetti ja ennenkuin yleinen myrsky ehti alkaa, pistäytyi ulos takaovesta.

Vapaarakkautta Iisalmella.

Savolainen jutelma.

Iisalmen kaupungin pormestarin piika Ievastiina Itkotar piti yhtä lotjamies Heikki Hötkösen kanssa ja molemmilla oli aikomus oikein virallisiin naimisiin.

Niinikään kaupungin ainoan ajurin renki Rietrikki Ruuskanen, jota tavallisessa puheessa sanottiin Rietuksi, hännysti Iisalmella yleisesti tunnettua Lipo-Liisaa, ja heilläkin oli aivan vakava aikomus kohta-puoleen lyödä ryysynsä yhteen.

Kuitenkin otti ja sattui sillä tavalla, jotta Ievastiina riitaantui Hötkös-Heikin kanssa ja samaan aikaan Rietu suuttua tupsah-ti Lipo-Liisaan. Kostaakseen, Ievastiina

Hötköselleen ja Rietu Liisalleen, menivät levastiina ja Rietu keskenään naimisiin.

Vaan eihän siinä välissä mitään rakkautta voinut olla, kun Ievastiinaa oli liian suuri Rietulle ja Rietu taas liian pieni Ievastiina vastaan.

Mutta Ievastiina ajatteli:

— Mikä on kerran tehty, ei sitä kannata katua. Ja kun hyvikseen sattuu niin ehtii nuo vielä kuluttaa molemmat, Rietun sekä Heikin. Tokkopa tuo tuollainen hintelö, kun Rietu, kovin kauan kestänee.

Rietu taas oli päässyt Iisalmen kaupungin rankkuriksi sillä ansiolla kun nai porimestarin piijan ja sentähden hän ajatteli:

— Tokkopa tuo rakkaus lie niin välttämätöntä, kun kerran on vakituinen virka.

Vaan minkäpä sitä ihminen luonnolleen tekee! Jo kolmen kuukauden yhdyselämän perästä Rietu alkoi ajattelemaan ettei pissarainen rakkautta pahaa tekisi, niin virkamies kuin onkin.

Eräänä iltana se Rietun rakkauden kaipaus meni sitte niin pitkälle, että se pani hänet edestakaisin kävelemään, itseksensä kiroilemaan ja tuumimaan akan vaihtoa.— Mutta kukapa siitä huolii, joka on kolme kyynärää ja kaksi tuumaa pitkä ja painaa yhdeksän vanhaa leiviskää. Hyi saakeli!

Rietun ei kuitenkaan sopinut aivan suo-

raat: ajatuksiansa sanoa, sillä hän oli ripillä käypä kristitty ihminen, suomettarelais-ta puoluetta äänestänyt kunnon kansalainen ja lisälmen kaupungin vakituinen virkamies, ja sentähden hän alkoi kautta rantain, kierrellen, kaarrellen filosofeeraamaan. Puhui niinkuin omiksi tietämikseen vain:

— Vaikka tämä maailma olisi kuinka yksitoikkoinen tahansa, vaikka siinä ei kukkisi yhtä ainoata ruusua, vaikka se olisi äärestä toiseen pelkkää ohdakepeltoa, vielä siinä voisi kuitenkin elää, jos ei olisi tätä pirun aviosäätyä.

Rietu vilahti salavihkaa sängynreunalla istuvaan, sukkaa neulovaan Ilevastiinaan ja alkoi niinkuin Ilevastiinan mielennostatukseksi hyräillä:

— Voi surkeus suur,
joka meillä on juur,
kun me säätyihin kuulutaan.
Tästä säädystä pois,
jos päästä vois,
elämä ois onnea vaan.

Mutta kun Ilevastiina ei puhunut mitään, vaikka höristi korviansa, jatkoi Rietu:

— Mutta niinhän se on. Jos ihminen saisi olla aina vapaana ei hän tulisi vankeutta

tuntemaan. Naimaton mies se on niin kahleeton, että vapaus alkaa häntä kutkuttamaan ja sentähden hänelle tulee vastustamaton vimma käydä aviosäätyyn, johon saapi ja täytyy viimeisenkin vapauden pisaran hukuttaa.

Kun Ilevastiina ei vielääkään mitään puhunut, alkoi Rietun luonto nousta. Hän meni aivan Ilevastiinan eteen ja alkoi uhittelevalla äänellä veisata vollottaa:

— Sääty siunattu on
laitos verraton,
se suurin on synnin suo;
siinä ihmisyy
on kuin synkkä syys,
siinä käärmeen myrkkyä juo,

johon Ilevastiina sanoi:

— Rietu käy makaamaan, jotta aamulla jaksat nousta koiria hirttämään.

Mutta sitä piti Rietu ilkeänä loukkauksena tunteitansa vastaan, ja sentähden koetti hän panna äänelleen Ilevastiinan sydämen perimmäisiä pohjukoita penkova värin hyristessään laulullensa jatkoa:

— Viisas tyhmenee,
järki himmenee,
patahullukskin jonkun saa.

Ievastiina korjasi huiviaan ja alkoi neu-
loa sukkelampaan, mutta ei kuitenkaan
voinut enää suutansa sitoa, vaan alkoi hän-
kin niinkuin itsekseen puhua:

— Ja se kun oli olevinaan ens'alussa iha-
naa ja lempeätä, sen kun yhtenään pussail-
tiin ja lipeellä kielellä matlakoitiin: „Voi
kun se on hyvee ja hempeätä halata näin
nuorta, pulskoo ja lihavoo.“ Ilman vaan
tieten taiten teeskennellään sillä tavalla
niin kauan kun saadaan ihmisestä tarpeek-
seen. Sitä nuoleksimista ja naisen naurat-
tamista kestää sitte viikon jälkeen vihki-
misen tahi korkeintaan kuukauden, mutta
sitte, kun naisen naurava suu on saatu ir-
velleen pussatuksi, lentää koko lemmen
lökötyksiposen tiehensä ja alkaa avioelä-
män *jonotus*.

Ievastiina katsoi kulmiensa alta Rietuun
ja rupesi Rietun luonnon lannistukseksi hy-
räilemään:

— Mehu omenan on pois,
josta lempeä jois,
sylisynti ei viehätäkään.
Mieli vaihtamaan
tekis armastaan,
mut markkinoita ei pietäkään.

Hehhei! Oli sitä silloin kiima-aikana
tässäkin talossa rakkautta ja rauhaa, mut-

ta nyt tämän' on tullut vakituiseksi tappelutantereeksi. Minäkin sitä olin silloin „kultamurunen”, mutta nyt minusta on tullut „kurva”, jonka kaulassa ei enää könytä ja rasvatulla kielellä keplotella: „Voi levastiina kulta, kun tämä mejän rakkaus on hyvän makusta ja hempeesti hytkeyttävee.”

Ja nähdessänsä, mikä sen Rietun mielessä oikeastaan makaa, huokasi levastiina hyvin uhkaavasti:

— Jos tämä sääty ei olisi itse jumalalta niin muuttumattomiksi säädetty, niin!

Mutta se oli jo Rietusta liikaa akkaih-misen puheeksi, ja sentähden sipasi hän lapikkaallaan lattiaa pari kertaa peräkkäin ja lähti ulos sydäntään hautomaan.

Kotvan aikaa ulkona oltuaan tuli hän viimein sisään, istua jämähti tuolille, polttaa tupruutti pari piipullista tupakkaa ja sitte sanoi levastiinalle ihan eteen:

— Kyllä minä sitte olin vietävän hullu kun minä sinut nain. Jos minä polonen poika tiesin, jotta minä ikuisen ristinsiusta sain... Ja niin hyvä ihminen ja lempeä-luontonen kun Lipo-Liisa sentään on

....

Levastiina ajatteli että pitäsi jo ottaa mies polvien päälle ja panna tunnustamaan ... mutta annas olla sentään kun koetan mitä tuo vaikuttaa kun olen tulevinani pa-

hoilleni, ja sentähden rupesi hän itkeä ti-
hustamaan ja sanomaan:

— Jospahan oisinkin csannut olla sinul-
le tulematta, kun kerran michiäkin mielly-
tin. Hötkös-Heikkikin olisi kyllä nainut, ja
nainut kunnolleen.

Siitä sai Rietu aiheen sanoa Ievastiinaa
„monihyväseksi.”

Ievastiina sanoi Rietua samaseksi ja vie-
lä paljon pahemmaksi, sanoi Iisalmen koi-
rien pelätykseksi.

Siitä Rietu kuohahti ja heitti Ievastiinaa
eteensä sattuneella kolmenkuukautisella
kissanpojalla.

— Vietävän ketale! sanoi Ievastiina ja
hypähti pystyyn. Hillitsi kuitenkin luon-
tonsa ja istui takasin paikalleen.

— Kyllä minusta eroon pääset kun lai-
tat uudet musliinivaatteet, kahdentoista
markan silkin, risinkakengät ja annat sata
markkaa rahaa.

Rietu lupasi toimittaa kaikki heti kun
hän saapi ensimmäiset 52 koiraa hirtetyksi.
Niin monta siihen menee, kolmen markan
jälkeen kappalcelta, ennenkuin kaikki ero-
myötäjäiset saapi.

„Huoneen kunniaksi” päätettiin olla rii-
telemättä se aika kun vielä yhdessä ollaan.
Kumpikaan ei saa itsekseenkään sydänpu-
rujansa purpatella eikä laulun hyrinällä-

kään ilkeyttään ilmaista, ettei toisen vanha-aatami ärtyisi.

Siinä sitä sitte elettiin eron toivossa.

Levastiina näki unia Hötkös-Heikistä ja Rietun mielessä makasi Lipo-Liisa.

Mutta juuri silloin kun Rietu sai 52 koiraa hirtetyksi ja rahoilla eromyötäjäiset Levastiinalle hankituksi, tuli Rietulle ja ja Levastiinalle kiima-aika. Se alkoi sillä, että Rietu rupesti hyräilemään:

En voi sua unhoittaa pois

vaikken ikinä sua sais ...

Ja samaan nuottiin sanoa sukasi Levastiina:

— Mittee sinä Rietu tyhjee...? Ei suinkaan se sentään ole oikeen että luu eroaa lihasta, johon jumala sen on istuttanut.

— Niin! sanoi Rietu ja kavahti Levastiinalle kaulaan ja alkoi hupattaa:

— Kyllä sinä, rakas Levastiina, saat tästälähtien rauhan minulta ja minun paholtani. Rakasta vaan nyt minua ihan lämpimämmän jälkeen.

— Ka miksei. Enhän sitä minäkään ole kun yks naisihminen lihasta ja verestä.

Ja sitten sitä rakastettiin.

Sitä rakkautta kesti sitte kokonaista kolme vuorokautta. Mutta sitte johtui Rietun mieleen, että kyllä se Lipo-Liisa sittennii on komeempi ja viehättävämpi.

Ja Ievastiina huokasi raskaasti, joka merkitsi niin paljon kuin että kyllä tuo Rietu on kuin onkin vätys Hötkös-Heikin rinnalla.

Kumpikaan ei kuitenkaan iän tahallaan ilennyt niin verekseltään rikkoa heikolla hetkellä annettua lupautta, vaan odottivat, jos toinen tekisi jotakin överlystiä, josta pääsisi kiinni.

Ievastiinan puolelta sitä sitten ensiksi sattui:

Se oli keskiviikko, ja niinkuin viides päivä siitä hyvästä illasta, kun Ievastiina keitti kalasoppaa ja erehtyi panemaan siihen suolaa vähän liiemmaksi.

— Voi vietävän lutka sinun ruokias! sähkötti Rietu heti ja viskasi lusikan sovelle.

Silloin Ievastiinakin jo vimmastui, sieppasi halon ja sanoi:

— Mene helvettiin! mokoma kutjake.

Puhetta pukahtamatta Rietu lähti helvettiin ja oli siellä kolme vuorokautta.

Mutta sillä aikaa Ievastiina saikin kuulla että Hötkös-Heikki oli suurella Saimaalla pudonnut lotjasta ja hukkunut. Ja sentähden Ievastiina ajatteli, että tässä elämässä pitääkin nyt tehdä koko käännös, pitää muuttaa mielet sekä kielet, jos se

Rietun kutale sattuu vielä niinkuin kotia tulemaan.

Mutta kaiken varalle piilotti hän sängynpäähän tuoreen nuotreen koivusen kekakon.

Rietu tuli helvetistä ja oli sikahumalassa. Horjui ja hoippuroi ihan Ievastiinan nenän eteen, löi näppiä ja alkoi mättää:

— Nyt minä olen ollut helvetissä ja vaihtanut uskoa. Minun omatuntoni ei tee enään tinkiä sinusta erotessa, Ievastiina. Nyt minä en enää halua olla ripillä käypä kristitty enkä sen piimävellipuolueen jäsen. Minä en enää pelkää jumalaa enkä häpeä ihmisiä. Minä olen nyt sosialisti ja jumalankieltäjä. Minä olen vallankumous ja revulutsuutti. Minä olen marseljeesi ja mokraatti, hih!... Ievastiina, minä olen vaikka Ispanjan punanen perkele.

Ievastiina sanoi siihen:

— Hyi! — ja sylkäsi.

— Niin, niin usko pois, Ievastiina. Nyt minä hylkään sinut ja rupean elämään vapaassa rakkaudessa Lipo-Liisan kanssa. En minä sitäkään oikeen vakituiseksi ota, sillä se on niin vanhanaikuista, mutta muuten vaan ...

— Siinä on piimää ja lahnaa leivän sär-

pimeksi, käy syömään, äläkä siinä joutavaa jorota.

— Ehei! Ievastiina, en minä enää sinun särpimiäs kuluta. Ota sinä vaan se lotjamies, hänhän se sinulle paremmin sopiikin, kun sinä olet iso ja ruma kuin lotjan puolikas.

— Käy sitte makaamaan, kun et syö. Huomenaamulla kuuiuu olevan kolme-toista koiraa hirtettävänä.

— Minun puolestani saapi pormestari itse hirttää koiransa tai tulkoon vaikka Kuopion kuvernööri lisalmelle koirapyöveliksi, mutta minä lähdän Liisani lämpiin. Hellerei! Ievastiina ... Hyvästi!

Silloin se Ievastiinaltakin loppui jo kärsivällisyys. Hän sieppasi koivusen kotikurin sängystä, raapasi Rietua tukasta kiinni, painoi pään polviensa väliin ja alkoi annella pitkin sivuja ja perämyksiä minkä kerkesi. Ja siinä yli olkansa sukiessaan kysyi:

— Vieläkö — vieläkö — sinä sen vietävä — olet sosia-listi — ja — jumalan — kiel-täjä? — Lähtekö nahastas — marsel-jeesi — mok-raatti ja — muu kutka? — Herkiää-kö — sisälläs — kukku — masta — kumous ja — revulut-suutti? Häh?!

Sitte tempasi hän Rietun pään ylös, pyö-

ritti tukasta myötä sekä vastapäivään, sylkeä sävähytti silmille ja kivahti:

— Näytä nyt sarves sekä sorkkas, sinä Ispanjan punanen perkele!

Rietun täytyi vannoa ettei hän ole ikipäivinä tosissaan Lipo-Liisasta välittänyt eikä koskaan tule välittämäänsäkään, ja että hän, Rietu, on vielä ihan siinä samassa vanhassa uskossa, jossa kaikki savolaiset esiisät ovat eläneet ja kuolleet ja jonka edestä he ovat niin pirusti tapelleetkin.

Vasta sitte kun Ilevastiina tuli vakuutuksi, että Rietu on taas entinen ripillä käypä kristitty ihminen ja Iisalmen kaupungin vakituinen virkamies, heitti hän kurituksen ja talatti Rietun tukasta pöydän päähän ja jäi itse keppi kädessä katsomaan jotta ruoka maistaa.

Syötettyänsä vei Ilevastiina Rietun sänkyyn ja varotukseksi vielä sanoi:

— Muista että tästälähtien annat olla luontos kukkumatta vapaasta rakastamisesta, sillä siinä ei kuitenkaan mitään tule. Ja kaikki itsekseen mutisemiset ja laulun jorinat ja hyrinät, jotka ovat olevinaan rakkauden ruikutuksia, on jätettävä tyyten pois, taikka ...!

Ilevastiina heilutti kotikuria merkitsevästi ja pisti sen sitte sängynpäähän.

Sen päivän perästä Ilevastiinan ja Rie-

tun avioliittoa eivät vapaanrakkauden pirtut häirinneet, vaan elettiin niinkuin aina-kin.

Rietun luontokaan ei kukkunut kuin yhden ainoan kerran ryypyssä ollessa hyrähti:

Sepä siunattua oia,
jokakerraks jos vois
saada uutta ja hempeämpää.
Kenpä ei olisi nyt
sekkaan kyllästynyt,
kun on tarjolla lempeämpää.

Mutta silloin Ievastiina otti kotikurin sängynpäästä ja kysyi:

— Häh?

Ja Rietun piti, pahempia seurauksia välttääkseen, luvata mennä ensi pyhänä ripille ja heti paikalla hakea Ievastiinalle puoli litraa puolentoista markan portviiniä.

Ja juuri sentähden, kun heidän avioliittossansa ei „senkään pahempia” vastuksia ollut, Ievastiina, tunteakseen ja itsensä sydämmensä pohjasta surulliseksi, pani pääl- lensä kaksi mustaa pukua heti, kun sai kuulla että Rietu eräänä aamuna, ensin hirtettyänsä kuusi koiraa, oli vetänyt itsensä seitsemänneksi rinnalle. Kertaakaan

hän ei Rietua paha'a muistanut. Sanoi-
han vain kun puheeksi sattui:

— Oli se Rietu vainaa vätys, kun keh-
tasi hirttää itsensä koirien rinnalle.

Kristillisesti ja rehellisesti levästiina
suri Rietua niin kauan kun sai toisen mie-
hen, jonka elämää hän ohjasi samalla ke-
pillä ja rakasti sillä samalla rakkaudella,
joka oli Rietun hirteen ajanut.

Kristuksen toinen tuleminen.

Esa Huttusen vanhin poika Hiskias Huttunen kertoi:

— Sinä suurena liikepulavuotena, kun työläisillä ei ollut leivästä vastusta eikä vilusta puutetta, kuuluin minä kristillisiin sosialisteihin ja odotin hartaasti Kristuksen toista tulemistä. Minä rukoilin, kävin kirkossa ja yhtenään huusin herraa kukistamaan nuo saatanan kapitalistit.

Talvella sitte eräänä ahtisunnuntaina, papin verkalleen lovehtiessa pitkää piina-saarnaa, näytettiin minulle ilmestys: toivomani Kristuksen toinen tuleminen.

Melkein saarnan alussa minut otettiin taivaaseen. Alkoi niin sulavasti raukase-

maan ja sitte en huomannut sen enempää ennen kuin seisoin ihan isä-jumalan istuimen lähellä.

Jumala istui valtaistuimellaan kaikessa komeudessaan, silmäluomet rypyssä kuin Leo Tolstoilla ja muuten vihasen näköisenä. Ja hänen oikealla kädellänsä istui hänen ainoa — muijansa. Se on muuten ilmeinen vale että hänen oikealla kädellänsä istuisi hänen poikansa. Ainakin sillä kertaa poika oli taivaan nummella Jukolan poikien kanssa kiistakiekkoa lyömässä. Ja Aleksis Kivi oli heillä palkintotuomarina.

Kun jumala näytti niin vihaisen näköiseltä en uskaltanut mennä tervehtimään, vaikka ensin olin ajatellut puheille pyrkiä ja pyytää palkanylennystä kaikille hätäaputoissa oleville kristillisen työväenyhdistyksen jäsenille.

Kävelin taivaan "kappeliin" rahvaan puolelle ja pyysin pullon huokeampaa lajia olutta.

Minkätähden jumala näyttää niin vihaiselta? kysyin olutta tuovalta taivaan kyyppäriltä.

— Taivaaseen tulee nykyään liian paljon yksitoikkoisia ihmisiä. Jumalaa harmittaa ja suututtaa se kuin tulijat ovat melkein järjestään samaa luokkaa ja siis sa-

moilla mielipiteillä varustettuja. Kun ei ole räikeitä vastakohtia mielipiteissä, elämä taivaassa tulee yksipuoliseksi ja ikäväksi. Ukko ei ymmärrä mikä kaiken maailman työläisille on tullut, kun ne niin yht'aikaa taivaaseen tulevat.

Sitte Ranskan kommunin ei ole saatu taivaaseen porvareita edes niin paljoa, että olisi kunnan kiistaa sosialistien kanssa aikoihin saanut, puhumattakaan paremmasta herrasväestä. Ukko on monta kertaa sanonut, että Ranskan vallankumouksen ajat olivat taivaan hauskimpia hetkiä. Silloin tuli taivaaseen kaikenväristä herrasväkeä, feodalista radikaalisimpaan porvariin. Kiistat ja huvittavat keppitappelut olivat silloin jokapäiväisiä taivaassa.

Niin kertoi taivaan kyyppäri, mutta kun ei saanut odottamaansa juomarahaa, ei kertonut enempää, vaan lähti luotani nokkaansa nyrpistäen.

Läksin istuimelle päin ajatellen:

Vai ei jumala tiedäkään, että maailmassa on liikepula ja paniikki ja sentähden työväenluokkaan kuuluvat jumalan-kuvat kuolevat nälkään. Porvarit taas eivät jouda taivaaseen, sillä liikepula-aikoina he keinottelevat ja rikastuvat konkursseilla ja ruumisarkuilla.

Jumala oli noussut seisomaan ja katseli taivaanportista sisään tulvaavaa sielulau-maa, polki jalkaa ja noitui:

— Ovatko ne pirut tulleet kaikki taivas-hulluiksi? Enkä minä ymmärrä, mikä niitä tappaa! Itse väittävät he olevansa nälkään nääntyneitä, mutta kirkon ja valtion tänne lähettämissä raporteissa väitetään se va-leeksi ja sanotaan, että kristillisissä si-vistysmaissa ei kukaan saa kuolla nälkään. Hyväntekeväisyysyhdistykset myöskin il-moittavat, että he estävät puutteessa olevia nälkään kuolemanasta näyttelemällä heille valokuvia hätä-aputöistä. Suomenkin hy-väntekeväisyysyhdistykset ilmoittavat kus-tantaneensa Suomussalmen nälkäisille va-lokuvia ja neuvoja Ruotsin hätä-aputöistä kymmenellä tuhannella markalla. En siis ymmärrä mikä niitä laumoittain tänne ajaa. Pysyisivät maanpäällä viisastumas-sa. Täällä on tomppeleita tarpeeksi ennes-täänkin.

Ja sitte jumala käski lakeijansa hake-maan poikaa.

Pojan tultua puhui jurnala:

— Poika, sie kun olet oppineempi maan-päällä suutasi soittamaan, tiedät niiden tiet ja tunnet heidän tavat, mene sinne kat-somaan, mikä niitä ihmisiä siellä riivaa.

Mutta muista tällä kertaa omaa nahkaasi varoa!

Jesus lähti. Lähtiessään nykäsi minua ja sanoi:

— Hiskias, Esan-poika Huttunen, tule mukaan, näe, kuule ja kätke!

Tuntui vain mukavasti mujova vihlaus mahanpohjassa ja sydänelässä kun taivaan hissi salamaa nopeammin lennätti meidät maanpäälle.

Ensimmäisenä oli vastassa pappilauma, joka Jesuksen nähtyensä alkoi köörissä messuta:

— Hosiannaa! Tappurakruunainen kuningas, laupeus, lempeys, kärsivä jumala, karitsa ijäti suuttumaton, korkeus, kunnia, hosiannaa! Meidän suissamme sinä olet muuttumaton!

— Minkätähden tänä vuotena niin paljon työläisiä kuolee?

— Niin ... tuota ... hm! Taivas antoi huonon ajan, sosialistit villitsivät ... niin ... ja taisihan niitä nälkäänkin nääntyä. Voi kallis verivapahtaja! Kun Perkele oikein vallan saapi, opettaa se omlansa syömättäkin olemaan. Venäjälläkin vankiloissa syptisimmät käyvät syömälakkoon ... Niin Piru meitä nykyään piinaa, että ihmiset ennen nälkään nääntyvät kuin esivallan

edessä nöyrytyvät ... Niin, niin, taitaahan se palkkakin olla pieni ... Ah, abba rakas isä! ... Se ahneus! ... Mutta kärsiköön vain kurja liha, sen paremmin sielut kirjastuvat.

Jesus polki jalkaa ja alkoi pitämään 20:nen vuosisadan vuorisaarnaa:

— Kyykäärmeen sikiöt! Kuka teidän käski tällä lailla tuomiotaanne kieltää? Ettekö te tiedä, että ihmisen sielu, tummuu, runtuu ja kuihtuu ruumiin mukana. Sitä vartenhan täällä ovat höyryaurat ja muut mahtavat koneet, ettei maassa nähtäisi nälkää. Taivas tahtoo terveen sielun, eikä tyydy nälän näivettämään, typerään ja heikkoon henkirahjukseen.

Te sileänaamaiset tomppelit! Tutkitte aikoja sitte kuolleiden aasien historioita, ettekä huoli vaikka aikianne elävät ihmiset aasia alemmaksi vaipuvat.

Te autuuden hymyn taakse piiloutuneet mustat pirut! Te tiedätte aina niin tarkalleen sielun ruokien hinnan, ja sielun arvo on teidän tileissänne suunnattoman suuri, mutta sielun tosielättäjän, leivän, hinta nousee yhä, nousee yli sielun ja ruumiin arvon, ja sen teidän tuntonne vastaansanomatta sallii, te kurjuuden likalammikoissa lihovat iilimadot-

Te kirkkoviinistä punottavat, taivaan-tahtoa kirkuvat vanhan jumalan kalkkunakukot, tietäkää, että taivaan uusin tahto on tämä: Työtä kaikille kykeneville ja työnhedelmät tasan *kaikkien* kanssa. Taivaassa on oltu sillä päällä siitä asti kuin Kaarlo Marx tuli taivaan talousministeriksi.

Jesus jatkoi matkojansa.

Papit kiristelivät hampaitansa:

— Se on aivan varmaan anti-Kristus, sosialistien suojelija, vapaarakkausvapahtaja, roisto, retku, petkuttaja!... Ristiinnautitse!

— Mutta ollaanko siellä taivaassa sittekin sosialisteja? Minä luulin huomanneeni että isä-jumala omasi tavallisen manchesterilaisuuteen uskovan porvarin mieliteet. Mutta teidän puheistanne päättäen taivaassa ollaan ei ainoastaan sosialisteja, vaan myös jumalattomia.

— Uskossa on vielä pohjalla patriarkka, välissä feodali ja päällimäisenä porvari, mutta hänellä ei ole paljon valtaa. Jumala taivaassa on nykyään samassa asemassa kuin kuningas Englannissa.

Nuorempi väki ovat järjestään kääntyneet sosialisteiksi siitä alkaen kun Lassalle perusti taivaan ensimmäisen puhujaseuran, jossa alettiin keskustelemaan sosialismista.

Isä kyllä pani alussa kovasti vastaan ja yritti se äitikin yllyttämään taivaan naisia taistelemaan itselleen ensin äänioikeuden ja sen avulla sitte nousemaan uutta uskoa vastustamaan. Mutta taivaassa naiset eivät halua itsellensä yhteiskunnallista valtaa, sillä siellä he saavat muutenkin leipää ja miehiä tarpeekseen. Taivaassa ei ole inhottavia, piikuutensa rumentamia vanhoja piikoja pitämässä melua "nais-asioista", ja kun meillä on vallalla täydellinen vapaa-rakkaus tai niin sanottu "sukupuoli-avio-liitto" kaikkien muiden paitsi äidin ja isän kesken, eikä siis kukaan mies voi tukasta kiinnipitäen ja keppi kädessä vaatia vaimonsa rakkautta, meillä ei ole miehiinsä tyytymättömiä akkoja muita kuin äiti.

Tietysti meillä oli yhtä ja toista vastusta, mutta niistä huolimatta toteutimme me sosialismin taivaassa. Oppineet voitimme me väittelyllä, suurimman osan työläisiä tarjoamillamme eduilla ja loput vastustajat nyrkillä.

Mitä sitte tulee taivaalaisten jumalattomuuteen, niin sen kanssa on sillä tavalla, että taivas on paikka, jossa paatuneinkin kristitty tulee jumalankieltäjäksi.

Puheemme keskeytyi, sillä meitä vas-

taan tuli kristillisyhteellisten vanhojen piikojen valkonauhayhdistys, meluten:

— Eijaa! Ylkä, Jeesus, me, kai tulit häitä pitämään. Hallelujaa! Siveytemme viimeinkin jo palkitaan. Kyrie eleeson! Morsiamesi viethän jo häävuoteen heku-maan?

Jesus ei edes pysähtynyt, ohimennen vain heitti neitejä raamatunlauseella:

— Huorat ja portot edellänne tanssivat taivaan saleihin.

Jesus meni menojaan.

Mutta neidit punastuivat, kelle se vain oli mahdollista, ja purkivat sisuansa:

— Senkin herja, hampuusi, pilkkaa pyhää piikuutta! Se on viettelijä, villihenki, pyhimmän ryöväri, kunnian varas, siveysvaara, sydämmen särkijä, pettäjä, konna, vale-ylkä, huu-uh!

Tulipa sitte vastaan porvarien edustaja, automobiilillä ajaen, scisautti, kumarsi ja puhui:

— Hyvää päivää, herra Jesus! Kai taivaassakin tunnetaan mailman raharuhtinaiden edustaja, John D. Rockefeller, jos ei muusta niin lahjoistaan kirkkoon, kouluun ja sairashoitoon. Tehkää hyvin herra Jesus, automolle astukaa. Rinnalleni

tähän oivan. Näytetään näin ihmisille maan ja taivaan ystävykset.

— Minkäs tähden tänä vuotena ihmisiä nälkään nääntyy?

— Laiskoja, läpi laiskoja. Eikö Jesus sitä tiedä. Huutavat lakkoja ja kumouksia, lyhempää päivää ja parempaa palkkaa ... Ne ovat sosialisteja, materialisteja, pakanoita, ihan maitohampaasta harmaahapseen asti. Kumma kun ei Jesus tuota tunne! Sitäpaitsi liikatuotanto ... liikepula ... kilpailu ... no, taitapa jossakin paikassa olla palkkakin pieni. Mutta astukaa nyt automolle! Ajamme ensiluokan ravintolaan.

— En sovi minä teidän rinnallenne. Minä tavarain tasausta saarnaan.

Silloin suurporvari vihasta vapisi ja vannoi:

— Olkoon ihmisistä pienin taikka jumalista suurin, hänen kuolla täytyy, ken kukkarooni kajoaa. Ei isä, ei poika, eikä pyhä henki saa rankaisematta yksityisomistuksen oikeutta sortaa. Poliisi! poliisi! ...

Jesus otettiin kiinni ja vietiin porvarien oikeuteen.

Syyttäjinä olivat porvarit ja papit. Ja he syyttivät:

— Hän on anti-Kristus, saatanan sanan-

tuoja, sosialisti ja anarkisti, pommi-agentti ja yllyttäjä, rahojen jakaja, akkojen tasaja, pappien hirttäjä, kirkkojen polttaja, isänmaan pettäjä, valtion vihollinen ... Kristikunta oi, ristinnaulitse!

— Ristille viekää! — tuomari päätti.

Mutta silloin jyrähti kuin vuoren alta:

— Seis! Jos kristikunta ristinpuita halajaa, niihin syyttäjät ja tuomarit käydä saa!

Se oli köyhäin kielto ja tuomio.

Tuo tuomio muutti heti koko maailman.

Kaikki porvarit ilmoittivat heti konkurssihakemuksen, mutta kun sillekin naurrettiin, saivat he harmista yhteisen halvauksen ja kuolivat joka yksi.

Ja papit parkuivat vesissä silmin:

— Sallikaa meidän ruveta ruotia kiertämään ja huviksenne satuja kertomaan.

Silloin minäkin riemasuin niin että hypähdin ja kiljahdin:

— Hih! Nyt maailma valkenee!

Mutta silloin käytävän toisella puolella olevat akat rääkäsivät, papilta katkesi saarna ja kymmenkunta miestä karkasi minuun kiinni ja alkoivat raastaa ulos kirkosta. Siinä pyörähtäessäni olin lyönyt viereissäni makaavalta suomettarelaiselta suurtilalliselta kolme etuhammasta poikki.

**Samalta tekijältä on ennemmin
ilmestynyt:**

Uudempi kansantalous	50c.
Alkuoppia lapsille, amerikalainen painos loppuunmyyty.	
Assellinen vallankumous	10c.
Sosialistinen laulukirja, (kokoeltu)	25c.
Uskovia aaseja, ilveily kolmessa näyt. ..	25c.
Juttuja I, toinen painos 35 ja	50c.
Tumma Täplä, näytelmä kolmessa näyt.	50c.
Akitaattori Rähäsuu,	35 ja 50c.
